RUIMTELIJKE ONDERBOUWING BOCKHORSTWEG 10 SPANKEREN

AANVRAGER

Maatschap Elzebroek
Bockhorstweg 10
6956CA Spankeren

LOCATIE BEDRIJF

Bockhorstweg 10
6956CA Spankeren

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING BOCKHORSTWEG 10 SPANKEREN

Initiatieflocatie:	Bockhorstweg 10 6956CA Spankeren Kvk nummer: 65863666 Vestigingsnummer: 000002856158
Initiatiefnemer:	Maatschap Elzebroek Bockhorstweg 10 6956CA Spankeren 0313-414566 Mobielnr.:06-40088004 marc-elzebroek@hotmail.com
Adviseur/contact:	FarmConsult Sluisstraat 24 7491 GA Delden farmconsult@forfarmers.eu KvK nummer: 08207868 Vestigingsnummer: 000016141881 **Projectleider** H. Radstaak tel. 0573-288885 henk.radstaak@forfarmers.eu
Datum:	December 2022 aanvulling april 2023
Versie:	1.5

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 4

1.1 Aanleiding 4
1.2 Keuze procedure: projectafwijkingsbesluit 4
1.3 Leeswijzer 4

HOOFDSTUK 2 PROJECTBESCHRIJVING 5

2.1 Ligging 5
2.2 Bestaande situatie 7
2.3 Voorgenomen situatie 8
2.4 Landschappelijke inpassing 9

HOOFDSTUK 3 PLANOLOGISCH BELEID 10

3.1 Inleiding 10
3.2 Rijksbeleid 10

3.2.1 Structuurvisie infrastructuur en ruimte 10
3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening 10
3.2.3 Regeling algemene regels ruimtelijke ordening 11

3.3 Provinciaal beleid 11

3.3.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 11
3.3.2 Omgevingsverordening Gelderland 12

3.4 Gemeentelijk beleid 12

3.4.1 Structuurvisie Rheden 12
3.4.3 Bestemmingsplan Landelijk gebied 13

HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSASPECTEN 15

4.1 Archeologie en cultuurhistorie 15

4.1.1 Algemeen 15

4.2 Bedrijven en milieuzonering 15

4.2.1 Algemeen 15
4.2.2 Toetsing project 16

4.3 Bodemkwaliteit 17

4.3.1 Algemeen 17
4.3.2 Toetsing project 18

4.4 Externe veiligheid 18

4.4.1 Algemeen 18

4.5 Geluid 18

4.5.1 Algemeen 18
4.5.2 Toetsing project 19

4.6 Geur 19

4.6.1 Algemeen 19
4.6.2 Toetsing project 20

4.7 Luchtkwaliteit 21

4.7.1 Algemeen 21
4.7.2 Toetsing project 22

4.8 Milieueffectrapportage 22

4.8.1 Algemeen 22
4.8.2 Toetsing project 23

4.9 Natuur 23

4.9.1 Algemeen 23
4.9.2 Toetsing project 24

4.10 Verkeer en parkeren 26

4.10.1 Algemeen 26
4.10.2 Toetsing project 26

4.11 Volksgezondheid 26

4.11.1 Algemeen 26
4.11.2 Toetsing project 31

4.12 Water 32

4.12.1 Algemeen 32
4.12.2 Toetsing project 33

HOOFDSTUK 5 MAATSCHAPPELIJKE/ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 34

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 34

5.1.1 Vooroverleg 34
5.1.2 Inspraak 34
5.1.3 Zienswijzen 34

5.2 Economische uitvoerbaarheid 34

BIJLAGE 1 MILIEUTEKENING VOORNEMEN 36
BIJLAGE 2 LANDSCHAPPELIJKE INPASSING 37
BIJLAGE 3 QUICKSCAN SOORTENBESCHERMING 38
BIJLAGE 4 SAMENVATTING INGEVULDE WATERTOETS 39

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het bedrijf van de maatschap Elzebroek omvat een melkrundveehouderij aan de Bockhorstweg 10 6956CA in Spankeren gemeente Rheden
Het bedrijf houdt 186 melkkoeien met bijbehorend 90 jongvee. De ondernemers willen een vrijloopstal gaan realiseren voor de droge koeien en jongvee, in de vrijloopstal lopen de dieren in het stro en hebben veel ruimte tot de beschikking (ruim 10m2 per dier). Voor de hoog drachtige dieren is dit beter. Ook de stromest die vrijkomt uit de stal is waardevol voor de biodiversiteit en het bodemleven. Ook geeft de strostal de mogelijkheid om warmte te winnen voor de woning. Dit wordt gerealiseerd door slangen in de keldervloer aan te brengen, de warmte die in het stropakket ontstaat wordt deels door deze slangen onttrokken. Via een warmte wisselaar wordt de warmte vervolgens beschikbaar voor de woning en de warmwatervoorziening. Op deze manier verwachten we geen gas meer nodig te zijn voor de woningen. De huisvesting in de oude jongveestal (stal 4) is aan vervanging toe, in de nieuwe stal zal hiertoe vervangende jongvee huisvesting gerealiseerd worden. Het aantal dieren wijzigt gering (2 jongvee minder). Dit om ten aanzien van de Wet Natuurbescherming binnen de bestaande vergunde rechten te blijven.

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan “Landelijk gebied” (hierna: het bestemmingsplan) van de gemeente Rheden (hierna: de gemeente) dat is vastgesteld op 26 augustus 2010. Het project is in strijd met dit bestemmingsplan, omdat een deel van de nieuwe bebouwing is voorzien buiten het bouwvlak.

Achtergrond:
Het bouwblok geeft aan de oostzijde voldoende ruimte om de bestaande stal te verlengen. Echter tasten we de zichtlijn van het landgoed de Bockhorst dan aan. De ondernemer kies er voor om de zichtlijn in stand te houden. Hiermee zijn we veroordeeld tot een ruitelijke procedure. Helaas is dit punt tijdens het vaststellen van het bestemmingsplan in 2010 niet onderkent. Uit vooroveleg met de gemeente en de rentmeester van de Bockhorst is gekomen tot een gedragen landschappelijke inpassing. Dit is mede geinitieerd door de gemeente Rheden. Gezien bovenstaande is de vraag uitgezet om hier in de leges rekening mee te houden.

1.2 Keuze procedure: projectafwijkingsbesluit

De initiatiefnemer wenst het project planologisch in te passen met toepassing van gekozen voor een omgevingsvergunning in de zin van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). Deze wijze van planologische inpassing duiden we hierna aan als een projectafwijkingsbesluit. Voorwaarde voor het verlenen van een projectafwijkingsbesluit is dat via een ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dit rapport voorziet daarin.

1.3 Leeswijzer

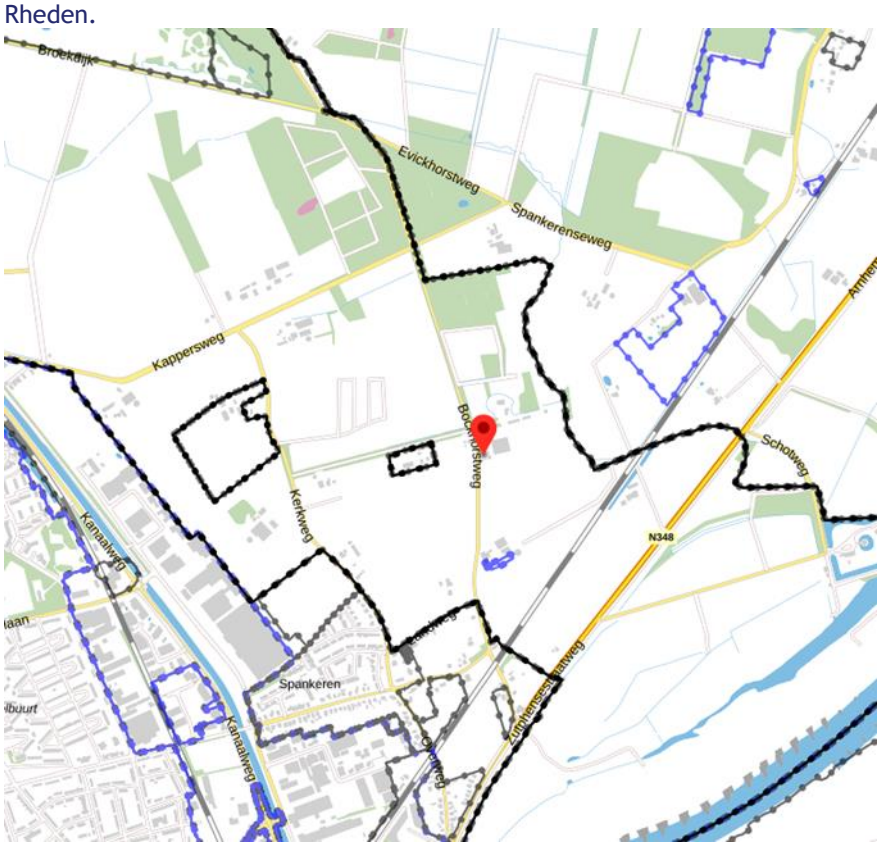
De toelichting is als volgt opgebouwd:

- in hoofdstuk 2 komen de bestaande en gewenste situatie aan bod;
- hoofdstuk 3 gaat in op het toepasselijke ruimtelijke beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente;
- in hoofdstuk 4 worden de omgevingsaspecten van het project beschreven;
- tot slot is hoofdstuk 5 gewijd aan de uitvoerbaarheid van het project. Het betreft zowel de economische als maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2 Projectbeschrijving

2.1 Ligging

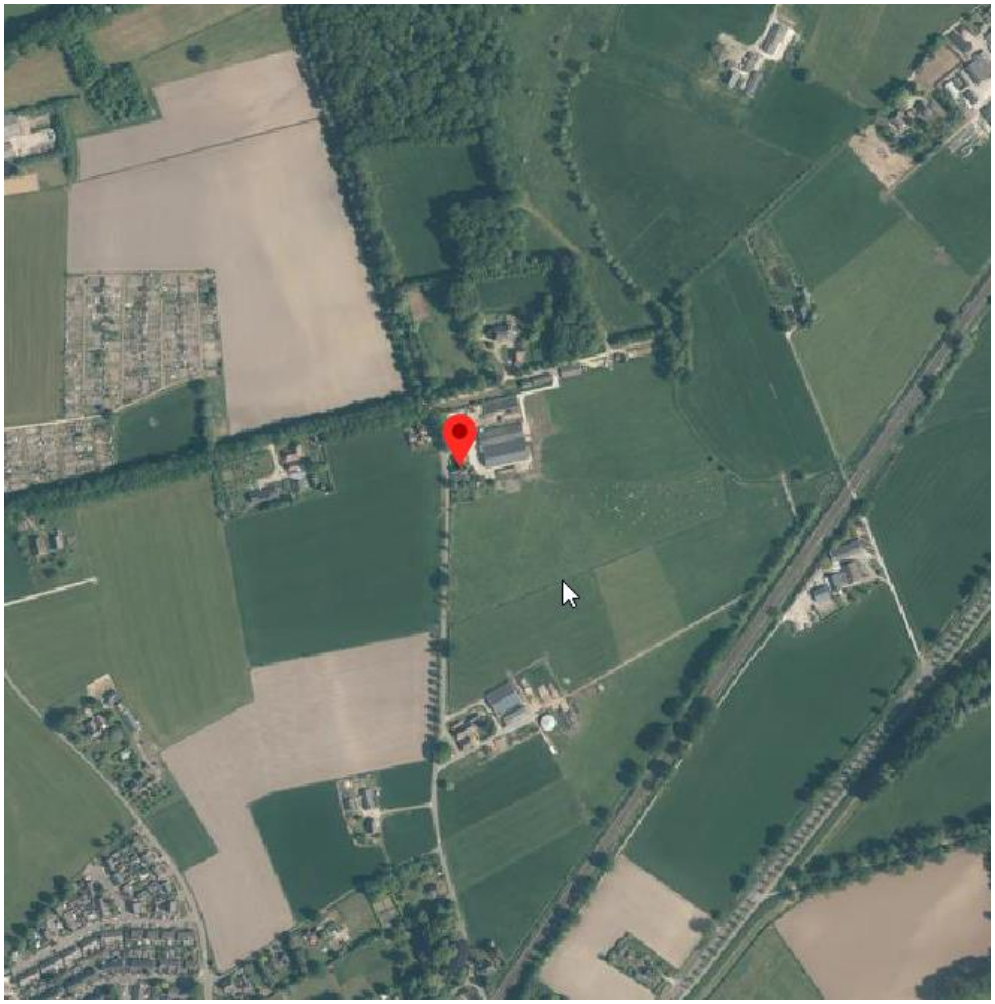
De activiteit vindt plaats op de locatie aan de Bockhorstweg 10 6956CA in Spankeren, kadastraal bekende gemeente Dieren sectie X nummer(s)119,120,122 . De locatie ligt in het buitengebied van de gemeente Rheden.

Figuur 2.1: Ligging plangebied (Bron: Ruimtelijke plannen)

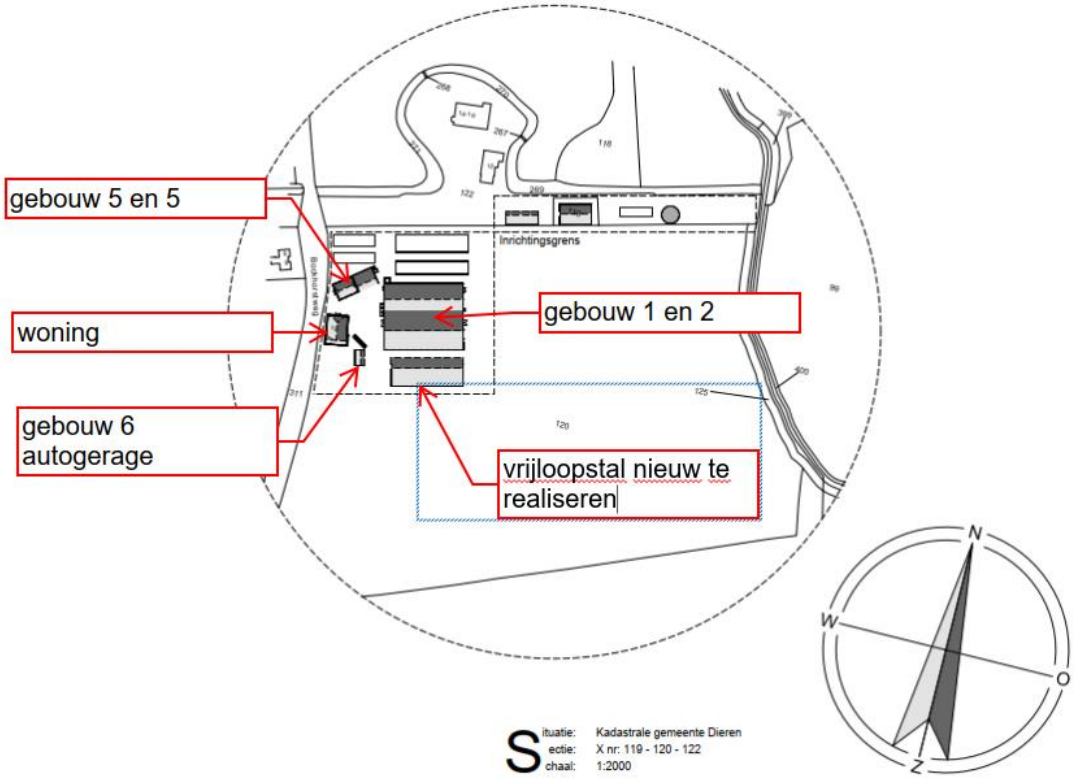
De directe omgeving van het perceel heeft een gemengd karakter: aan de noordzijde van het bedrijf bevind zich het landgoed de Bockhorst. Aan de zuidzijde bevinden zich agrarische gronden (de weilanden) en op afstand een melkrundveehouderij. Aan de westzijde bevind zich een burgerwoning. De dichtstbijzijnde woning ligt op circa 25 meter ten westen van het bedrijf.

Figuur 2.2:
Luchtfoto directe omgeving plangebied (Bron: Ruimtelijke plannen)

Het projectgebied:

Figuur 2.3:
Kadastrale kaart

2.2 Bestaande situatie

Op het perceel Bockhordtweg 10 is bebouwing aanwezig in de vorm van een woonhuis (gebouw 3. Verder zijn de volgende bouwwerken aanwezig:

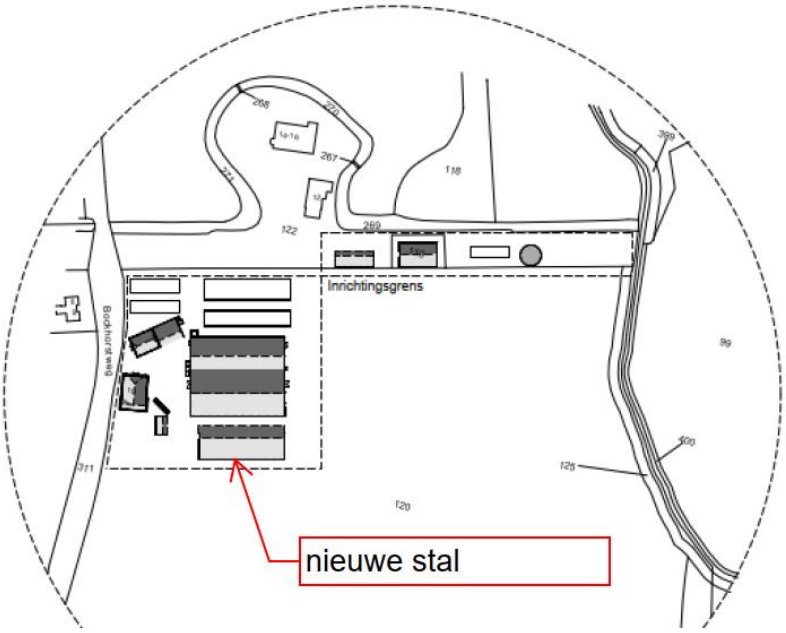
- gebouw 1en 2: ligboxenstal t.b.v. de melkoeien en deel van het jongvee;
- gebouw 4 en 5: jongveestal met (wertuigen)berging;
- gebouw 6: autogarage
- Als bijlage is de milieutekening opgenomen met daarop weergegeven de bestaande bebouwing.

Figuur 2.4:
Luchtfoto Bockhorstweg 10 (Bron: Slagboom en Peeters)

2.3 Voorgenomen situatie

Het bedrijf van initiatiefnemer betreft een agrarisch bedrijf met melkvee en daarbij behorende jongveeopfok.

Om de bedrijfsvoering verder te optimaliseren en beter in te kunnen spelen op het aspect duurzaamheid, wenst initiatiefnemer het volgende project te realiseren:

1. Het oprichten van een nieuwe droge koeienstal met jongvee, dit zal een potstal worden. De oude jongveestal (gebouw4) zal hiermee worden vervangen. Het oude gebouw zal worden ingezet als opslagruimte. De potstal wordt verder benut voor het verwarmen van de woning. Dit zoals beschreven in de inleiding.
2. Als bijlage is de milieutekening van het project opgenomen. De omvang van de veestapel blijft door dit project nagenoeg ongewijzigd per saldo moeten

er 2 jongvee minder aangevraagd worden om binnen de vergunde ruimte te blijven m.b.t. de Wet Natuurbescherming (intern salderen).

2.4 Landschappelijke inpassing

Om het plan landschappelijk in te passen, heeft de gemeente Rheden mevrouw Marion Nederbracht ingeschakeld om de landschappelijke inpassing voor de nieuwe stal te maken. Hierbij is er een open overleg geweest tussen partijen om de samenhang tussen de ontwikkelingen op het landgoed en het bedrijf van Elzebroek op elkaar aan te laten sluiten. Zie bijlage Landschappelijke inpassing Bockhorstweg 10 Spankeren.

Daarmee is het project voorzien van een zorgvuldige landschappelijk inpassing en leidt het tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.

Groenbalans

Op het terrein aan de Bockhorstweg worden geen bomen gekapt of groenopstanden verwijderd. Er komt conform landschappelijke inpassing wat aanplant van groen. Er is dus geen verstoring van de groenbalans.

Hoofdstuk 3 Planologisch beleid

3.1 Inleiding
Om te oordelen of de in het vorige hoofdstuk beschreven ontwikkeling mogelijk is, is deze getoetst aan het relevante rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid.

3.2 Rijksbeleid
Bij het ruimtelijk beleid op Rijksniveau onderscheiden we de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro).

3.2.1 Structuurvisie infrastructuur en ruimte
De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is vastgesteld op 13 maart 2012. In de SVIR legt het Rijk de ambities voor Nederland in 2040 vast door aan te geven waar het land in dat jaar moet staan.

Daarbij streeft het Rijk naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Dit betekent onder andere dat het Rijk een aantrekkelijk vestigingsklimaat wil ontwikkelen, waarbij de concurrentiekracht voor internationale bedrijven en een economische ontwikkeling wordt versterkt. Naast deze ambities voor de lange termijn kiest het Rijk tevens voor drie concrete doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028), te weten:
- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Hierbij maakt het Rijk gebruik van verschillende nationale belangen, waarvoor zij verantwoordelijk is en resultaten wil boeken.

Toetsing project
Uit de beoordeling van de SVIR blijkt dat ter plaatse van de projectlocatie sprake is van een nationaal belang. De projectlocatie ligt in een stedelijke regio met een concentratie van topsectoren. Het project heeft geen invloed op het vestigingsklimaat in Arnhem of de bereikbaarheid ervan.

Conclusie: het project heeft geen gevolgen voor de in de SVIR nagestreefde nationale belangen.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
Om de nationale belangen uit de SVIR juridisch te borgen, heeft het Rijk het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vastgesteld. Het Barro bevat algemene planologische regels van het Rijk met betrekking tot de inhoud van onder andere bestemmingsplannen, zodat de nationale belangen beschermd worden.

Toetsing project
Weliswaar is op de projectlocatie sprake van een nationaal belang in de zin van de SVIR, het Barro geeft daaromtrent geen voorschriften die op onderhavig project van toepassing zijn.

Conclusie: het Barro is niet van toepassing op onderhavige project.

3.2.3 Regeling algemene regels ruimtelijke ordening

De Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) geeft uitwerking aan enkele bepalingen in het Barro. In het Rarro zijn regels en ruimtereserveringen opgenomen voor defensieinstallaties, hoofdwegen en landelijke spoorwegen, buisleidingen en het Natuurnetwerk Nederland.

Toetsing project
Omdat de projectlocatie binnen de invloedsfeer van een radarstation ligt, gelden er ingevolge het Rarro maximale bouwhoogten van 90 meter voor windturbines en van 114 meter voor andere bouwwerken. Aangezien het project niet voorziet in bouwwerken van een dergelijke hoogte, is het in overeenstemming met het Rarro.

Conclusie: het project is in overeenstemming met het Rarro.

3.3 Provinciaal beleid

Voor wat betreft het provinciaal ruimtelijk beleid zijn met name de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland van de provincie Gelderland van belang. Zij komen hieronder aan bod.

3.3.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Provinciale Staten van Gelderland hebben op 19 december 2018 de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (hierna: de omgevingsvisie) vastgesteld. In de omgevingsvisie schetst de provincie haar visie op de ontwikkeling van een toekomstbestendig Gelderland en staat in hoofdlijnen het ruimtelijk beleid van de provincie.

Gezond, veilig, schoon en welvarend zijn de hoofddoelen van de omgevingsvisie. Er wordt gefocust op duurzaamheid, verbondenheid en een krachtige economie als werkende bestanddelen voor een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. De provincie Gelderland streeft daarbij zeven ambities na, zie onderstaande figuur.

Figuur 3.1: Ambities Gaaf Gelderland (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

De omgevingsvisie bevat een themakaarten over het ‘Ruimtelijk beleid’, het ‘Waterbeleid’, het ‘Milieubeleid’ en het ‘Natuur- en landschapsbeleid’.

Toetsing project
De projectlocatie ligt op grond van de themakaart ‘Waterbeleid’ niet in een intrekgebied.

Energietransitie
Het is de bedoeling om het bedrijf CO2-neutraal te maken. Ook wil initiatiefnemer op het nieuwe gebouw zonnepanelen installeren. In de nieuwe opzet is men tevens voornemens om gebruik te maken van warmteterugwinning uit de potstal.

Biodiversiteit
De vaste mest uit de nieuw te realiseren stal is een plus voor de bodemkwaliteit en het bodemleven. Ook de weidevogels stellen het gebruik van vaste mest op prijs.

Conclusie: het project past binnen de kaders van de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en draagt bij aan de verwezenlijking van haar ambities.

3.3.2 Omgevingsverordening Gelderland
In de Omgevingsverordening Gelderland (hierna: de omgevingsverordening) vindt de juridische verankering plaats van de omgevingsvisie. De omgevingsverordening bevat planologische regels van de provincie Gelderland waarmee bestemmingsplannen in overeenstemming moeten zijn. Omdat een projectafwijkingsbesluit in de omgevingsverordening gelijkgesteld wordt met een bestemmingsplan, zijn de regels ook op onderhavig project van toepassing.

Toetsing project

Water
Het projectgebied ligt niet in een intrekgebied. Het Intrekgebied ligt als een grote cirkel om Waterwingebieden. Regenwater dat hier in de bodem zakt, kan ‘binnen duizend jaar bij een Waterwingebied zijn. De winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas is in deze gebieden niet toegestaan. Van deze activiteit is bij dit project geen sprake.

Conclusie: het project is in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland.

3.4 Gemeentelijk beleid
In de Omgevingsvisie buitengebied Rheden wordt ingegaan op de Structuurvisie voor het buitengebied.

3.4.1 Structuurvisie Rheden
De gemeenteraad van Rheden heeft op 29 oktober 2019 de Omgevingsviesie buitengebied Rheden vast gesteld. De omgevingsvisie bevat de 7 thema’s om aan te werken:
-Doorbouwen aan onze omgeving
-Samenhang tussen hoog en laag
-Beleving van de kwaliteiten
-Duurzaam toegangkelijk
-Nu stappen zetten voor een duurzame toekomst: klimaatadaptatie
-Nu stappen zetten voor een duurzame toekomst: energie transitie
-Omgaan met Kwaliteit

Het project is voor het belangrijkste deel gericht op de nieuwbouw van een stal om het bedrijf te verduurzamen. Speerpunt in de bedrijfsvoering is dierwelzijn, energiezuinig met verbeteringvan de biodiversiteit. Dit is dus volledig in lijn met de omgevingsvisie duurzame landbouw. De dieren krijgen in de periode voor het afkalven veel ruimte, dit komt het welzijn en het geboorte proces te goede. De stromest die vrijkomt uit de stal werkt positief op de biodiversiteit en het bodemleven. Door de warmte die in het strobed vrijkomt te benutten wordt er aanzienlijk bespaard op het gas verbruik. Om de landschappelijke inpassing van het bedrijfsperceel verder te versterken, is het project landschappelijk ingepast (zie paragraaf 2.4).

Conclusie: het project past binnen de kaders van de structuurvisie.

3.4.3 Bestemmingsplan Landelijk gebied

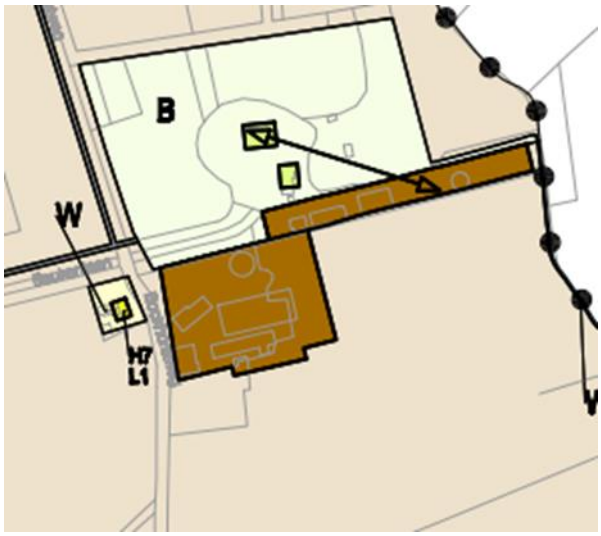
Ter plaatse geldt het bestemmingsplan "Landelijk gebied" van de gemeente Rheden welke op 26-08-2010 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Toetsing project

Ter plaatse van de projectlocatie gelden de volgende bestemming en aanduidingen:

- enkelbestemming "Agrarische doeleinden";

In bouwregels bij bestemming "Agrarische doeleinden" is bepaald, dat, voor zover binnen de bouwgrens gelegen, mogen met inachtneming van de op de plankaart aangegeven maximumbouwhoogte en maximumbebouwings-percentage uitsluitend gebouwen en andere bouwwerken, noodzakelijk voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf, worden opgericht. De realisatie van de nieuwe stal vindt grotendeeld plaats buiten het bouwvlak.

Figuur 3.2: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan "Landelijk gebied" ter plaatse van projectlocatie (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Om het project mogelijk te maken, kiest initiatiefnemer voor een planologische inpassing via een projectafwijkingsbesluit. Voorwaarde voor het verlenen van een projectafwijkingsbesluit is dat via een ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dit rapport voorziet daarin.

De overschrijding wordt ingegeven ter behoud van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Het behoud van de zichtlijn voor het Landgoed de Bockhorst is voor de

ondernemer aanleiding om de stal elders op het bedrijf te realiseen. Helaas is hier geen bouwvlak.

Conclusie: het project is in in strijd met het geldend bestemmingsplan. Middels een projectafwijkingsbesluit wordt het alsnog planologisch ingepast.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

In dit hoofdstuk vindt een beoordeling plaats van de invloed van het project op diverse omgevingsaspecten. Daarbij wordt per omgevingsaspect eerst het algemene kader beschreven en komt vervolgens de toetsing aan het project aan bod.

4.1 Archeologie en cultuurhistorie

4.1.1 Algemeen

Archeologie

Verdrag van Malta
Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag in 1998 goedgekeurd. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. Deze bescherming is in Nederland wettelijk verankerd in de Erfgoedwet. Op basis van deze wet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening in relatie tot de Erfgoedwet kan vooronderzoek naar mogelijke waarden nodig zijn. Is de verwachting dat er archeologisch waardevolle zaken aanwezig kunnen zijn, dan is vooronderzoek nodig.

Vooruitlopend op dit verzoek is reeds een principe verzoek gedaan, conclussie van dit verzoek is dat er een agreologische beoordeling plaats moet vinden. Hamaland advies heeft de opdracht om dit uit te voeren. Uit het vooronderzoek blijkt dat de gronden ter plaatse geroerd zijn.

Conclusie: er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect archeologie en cultuurhistorie voor het project.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

4.2.1 Algemeen

Om tot een ruimtelijk relevante toetsing van de milieuhygiënische inpasbaarheid van nieuwe functies te komen, wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. De milieuzonering zorgt voor voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Hiertoe zijn bedrijven voorzien van een zone waar mogelijke nadelige effecten zijn voor woningen. Maatgevend zijn de thema's geur, geluid, stof en gevaar. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten van belang. Daarnaast mogen bedrijven niet worden beperkt in hun mogelijkheden.

VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering
Om mogelijke hinder van bedrijven voor bewoners te voorkomen, wordt de daarvoor algemeen aanvaarde VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) gebruikt. In deze uitgave is de potentiële milieubelasting voor een hele reeks van bedrijven bepaald aan de hand van de reeds genoemde milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De milieubelasting is voor die aspecten vertaald in richtlijnen voor aan te houden afstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Deze afstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. Bovendien zijn deze afstanden alleen van toepassing op nieuwe situaties en niet op bestaande situaties. Het milieuaspect met de grootste afstand is maatgevend en bepaalt in welke milieucategorie een bedrijfstype wordt ingedeeld.

Gebiedstypen
Volgens de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" dient eerst te worden beoordeeld of in de omgeving sprake is van een 'rustige woonwijk' of een 'gemengd gebied':

- een 'rustige woonwijk' is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer;
- een 'gemengd gebied' is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied.

In onderstaande tabel is weergegeven welke richtafstand bij de twee verschillende gebiedstypen aangehouden worden per milieucategorie.

Tabel 4.1:
Richtafstand voor de twee gebiedstypen per milieucategorie
(Bron: VNG)

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Externe en interne werking
Bij het realiseren van nieuwe functies wordt gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe functies gerealiseerd worden. Hierbij speelt qua inpasbaarheid zowel de 'externe werking' als de 'interne werking' van de nieuwe functie een rol:

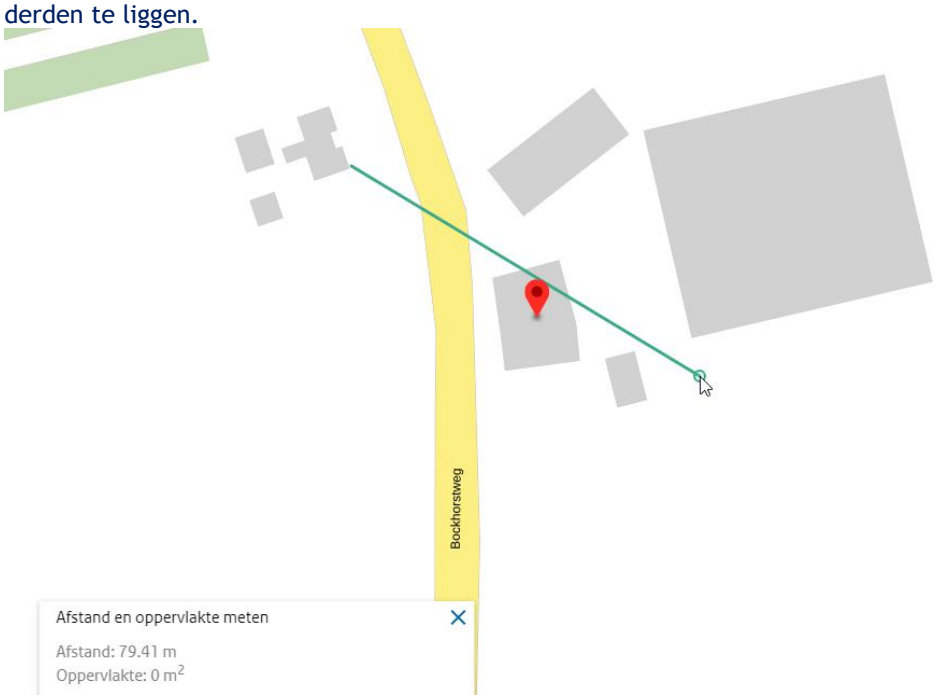
1. Externe werking: Past de nieuwe functie in de omgeving? Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden gewaarborgd kan worden;
2. Interne werking: Laat de omgeving de nieuwe functie toe? Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functie binnen het projectgebied hinder ondervindt van bestaande functies in de omgeving. Worden bijvoorbeeld bestaande bedrijven door de komst van de nieuwe functie belemmerd in hun bedrijfsvoering?

4.2.2 Toetsing project

Gebiedstype

Het projectgebied is gelegen in het buitengebied van Spankeren. Derhalve wordt in dit geval uitgegaan van het omgevingstype ‘gemengd gebied’.

Externe werking
Het houden van melkvee kan milieubelastend zijn voor de omgeving. Het houden van melkvee valt onder ‘Fokken en houden van rundvee’, waarbij milieucategorie 3.2 hoort. Hierbij dient een maximale richtafstand van 50 meter aangehouden te worden (zie tabel 4.1). De dierenverblijven van gebouw 4 komen te vervallen. De nieuwe stal komt op ruim 80 meter van de woning van derden te liggen.

Ten opzichte van de bestaande situatie leidt het project er dus toe dat de bedrijfsactiviteiten ruim buiten de richtafstanden van de dichtstbijzijnde gevoelige objecten komen.

Interne werking
De nieuwe ruimte, wordt niet aangemerkt als een gevoelig object. Van enige vorm van hinder van bestaande functies is dan ook geen sprake. Zij komen ook niet dichter bij bestaande functies te liggen dan nu het geval is op basis van de reeds aanwezige bedrijfsgebouwen.

Conclusie: er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect milieuzonering voor het project.

4.3 Bodemkwaliteit

4.3.1 Algemeen
Ten behoeve van de verlening van een projectafwijkingsbesluit dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, kan een bodemonderzoek noodzakelijk zijn conform de richtlijnen NEN-5740.

4.3.2 Toetsing project

In de huidige situatie is het projectgebied (grotendeels) reeds in gebruik als verharding. Voor de voorgenomen nieuwbouw van de stal is een omgevingsvergunning om te bouwen vereist. Een rundveestal is geen bouwwerk waarin mensen zullen langdurig verblijven. De verblijfsduur zal uitkomen op minder dan twee uur per (werk)dag. Hierdoor hoeft de bodemkwaliteit niet getoetst te worden.

In het verleden zijn geen bodembedreigende activiteiten verricht. Voor zover bekend is het projectgebied niet verdacht van een ernstig geval van bodemverontreiniging. Voor de ruimtelijke procedure is geen aanvullend bodemonderzoek nodig. Ten aanzien van asbest heeft in het plangebied nooit bebouwing gestaan met een astbest dakbedekking. Ook ten aanzien van asbest is er geen aanleiding om een onderzoek uit te voeren.

Conclusie: het aspect bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de uitvoerbaarheid van het project.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

De regelgeving op het gebied van externe veiligheid beoogt een minimaal veiligheidsniveau te garanderen voor de burger voor wat betreft risico's van opslag en transport van gevaarlijke stoffen.

Het wettelijk kader voor risicobedrijven is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is het wettelijke kader vastgelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en de Regeling Basisnet. De regelgeving voor ondergrondse buisleidingen is vastgelegd in het Besluit Externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Bij de beoordeling van de externe veiligheidssituatie zijn twee begrippen van belang:

- het *plaatsgebonden risico* (PR) is de plaatsgebonden kans per jaar dat een onbeschermd persoon komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De kans van éénmaal in de miljoen jaar op een dergelijk ongeval is als norm in de regelgeving opgenomen. Het plaatsgebonden risico is weer te geven met een contour rondom een activiteit;
- het *groepsrisico* (GR) geeft de kans per jaar aan dat een groep personen van een bepaalde grootte (bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen) tegelijk slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt weergegeven in een curve waarin het aantal personen is afgezet tegen de kans per jaar op (tegelijk) overlijden. Het groepsrisico is echter geen harde norm, maar een oriënterende waarde.

Conclusie: het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het project.

4.5 Geluid

4.5.1 Algemeen

Voor het aspect geluid is binnen het projectgebied de Wet geluidhinder (Wgh) een wettelijk beoordelingskader. De Wgh kent voor weg- en railverkeer alsmede voor gezoneerde industrieterreinen voorkeursgrenswaarden voor geluidgevoelige objecten. De Wgh gaat uit van zones langs (spoor)wegen en zones bij industrieterreinen. Het gebied binnen deze zone geldt als akoestisch

aandachtsgebied waar een akoestische toetsing uitgevoerd dient te worden, indien sprake is van een geluidgevoelig object.

De Wgh beschermt de volgende geluidgevoelige objecten:
- woningen (artikel 1 Wgh): gebouw of gedeelte van een gebouw waar bewoning is toegestaan op grond van de geldende planologische status (bestemmingsplan, de beheersverordening, omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan of beheersverordening);
- andere geluidsgevoelige gebouwen: op grond van artikel 1.2 Besluit geluidhinder zijn dit onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen, verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen: op grond van artikel 1.2 Besluit geluidhinder zijn dit woonwagenstandplaatsen en ligplaatsen voor woonschepen.

Een akoestisch onderzoek kan in sommige gevallen noodzakelijk zijn om uit te wijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

In de gegeven situatie is er geen vergroting van de capaciteit en schuift het zwaartepunt van een gevoelig object.

4.5.2 Toetsing project
Het project maakt geen nieuw geluidgevoelig object mogelijk. Een akoestisch onderzoek is derhalve niet nodig.

Conclusie: er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect geluid voor het project.

4.6 Geur

4.6.1 Algemeen
Veehouderijen kunnen hinder veroorzaken voor gevoelige functies. Een belangrijk hinderaspect is geur. De regelgeving die hiervoor van toepassing is, is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij (voor omgevingsvergunning-plichtige veehouderijen in het kader van de activiteit ‘milieu’) en in het Activiteitenbesluit (voor niet-omgevingsvergunningplichtige veehouderijen in het kader van de activiteit ‘milieu’).

Bescherming van geurgevoelige objecten
De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat een beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen die vergunningplichtig zijn op basis van de Wet milieubeheer (Wm). Dit beoordelingskader ziet toe op de bescherming van ‘geurgevoelige objecten’.

In artikel 1 van de Wgv is daarvan een definitie opgenomen. Daaruit blijkt dat het moet gaan om:
- een gebouw: in de bouwregelgeving is een gebouw: elk bouwwerk, dat voor mensen toegankelijk is, overdekt is en helemaal of voor een deel met wanden omsloten is;
- bestemd voor bewoning of verblijf: een gebouw moet niet alleen feitelijk voor menselijk wonen of verblijven zijn bedoeld, maar die functie moet ook juridisch-planologisch zijn toegestaan;
- geschikt voor bewoning of verblijf: een gebouw moet niet alleen bestemd, maar ook geschikt zijn om in te wonen of te verblijven;
- permanent - of daarmee vergelijkbaar – gebruik: het gaat om de verblijfsduur, aangezien de Wgv alleen mensen beschermt tegen langdurige

blootstelling aan geurhinder. Het gaat om gebouwen waarin mensen structureel wonen en verblijven, gezien de aard van het gebouw.

Beoordelingskader dierenverblijven
Het beoordelingskader voor geur vanuit dierenverblijven is als volgt opgebouwd:

1. voor diercategorieën waarvoor de geuremissie per dier is vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv), geldt een waarde (maximale geurbelasting) op een geurgevoelig object: daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden (conform Meststoffenwet) en niet-concentratiegebieden en tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom;
2. voor andere diercategorieën (waarvoor geen geuremissie per dier is vastgesteld) geldt een minimale afstand van de dierenverblijven ten opzichte van geurgevoelige objecten: ook hier is een onderscheid gemaakt tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. Er is geen onderscheid tussen concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object dient in alle gevallen ten minste 50 meter te bedragen indien het geurgevoelige object gelegen is binnen de bebouwde kom en 25 meter te bedragen indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Het beoordelingskader voor (intensieve) veehouderij is samengevat in tabel 4.3.

Tabel 4.3: Geurnormen (intensieve) veehouderij (Bron: Wet geurhinder en veehouderij en Activiteitenbesluit)

		Concentratie-gebied	Niet-concentratie-gebied	Afstand buitenzijde dierenverblijf tot buitenzijde geurgevoelig object
Binnen bebouwde kom	Diercategorieën Rgv	Max. 3 ouE/m3	Max. 2 ouE/m3	Min. 50 m
	Andere diercategorieën	Min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	Min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	
Buiten bebouwde kom	Diercategorieën Rgv	Max. 14 ouE/m3	Max. 8 ouE/m3	Min. 25 m
	Andere diercategorieën	Min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	Min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, of die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, zoals bedrijfswoningen en voormalige bedrijfswoningen, gelden niet de in de tabel genoemde maximale geurbelastingen in odour units, maar gelden op grond van artikel 3, lid 2 van de Wgv, minimale afstanden tussen de veehouderij en het geurgevoelig object. Deze afstand bedraagt 100 meter indien het geurgevoelige object is gelegen binnen de bebouwde kom en 50 meter indien het geurgevoelige object is gelegen buiten de bebouwde kom.

Op grond van artikel 6 van de Wgv (in samenhang gelezen met artikel 3.118 van het Activiteitenbesluit) kan bij gemeentelijke verordening worden bepaald dat binnen een deel van het grondgebied van de gemeente andere waarden van toepassing zijn dan zoals voorgeschreven in de Wgv.

4.6.2 Toetsing project

Het project heeft alleen betrekking op het houden van dieren waarvoor een minimale vaste afstand moet worden aangehouden (melkvee). De inrichting voldoet aan de vaste afstanden zoals die zijn vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij. De omvang van de veestapel blijft door dit project ongewijzigd.

Conclusie: er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect geur voor het project.

4.7 Luchtkwaliteit

4.7.1 Algemeen

De hoofdlijnen van de regelgeving voor luchtkwaliteit zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer (hierna: 'Wm'), ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. De regelgeving is uitgewerkt in onderliggende algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en ministeriële regelingen. De kern van deze wettelijke regeling is artikel 5.16 Wm. In het tweede lid van dit artikel staan de bevoegdheden genoemd bij de uitvoering waarvan aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit moet worden getoetst. Deze grenswaarden zijn genoemd in bijlage 2 van de Wm.

Luchtkwaliteitseisen
De belangrijkste luchtverontreinigende stoffen zijn fijn stof (PM10 en PM2,5) en stikstofdioxide (NO2), omdat deze in Nederland soms worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden, op enkele uitzonderingen na, in de regel niet overschreden. De grenswaarde van PM10 of NO2 bedraagt 40 µg/^{3}. De grenswaarde van PM2,5 ligt op 25 µg/^{3}.

Uitzondering beoordeling luchtkwaliteitseisen
Bij een planafwijkingsbesluit dient ingevolge artikel 5.16 Wm ook getoetst te worden aan de luchtkwaliteitseisen. Deze hoofdregel leidt tot uitzondering als:

- een plan in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is opgenomen;
- of als een plan niet in betekenende mate (nibm) bijdraagt aan de concentratie van vervuilende stoffen in de buitenlucht.

Besluit niet in betekenende mate (nibm)
In het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is bepaald in welke gevallen een ruimtelijke ontwikkeling vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de zogenaamde 3% grens niet wordt overschreden. De 3% grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof of stikstofdioxide. Deze grenswaarde is gesteld op 40 µg/m3. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m3 voor zowel PM10 als NO2.

Als de 3% grens voor PM10 of NO2 niet wordt overschreden, is het project nibm en is geen verdere toetsing aan grenswaarden vereist. In de Regeling nibm is de bovengenoemde 3%-grens uitgewerkt in concrete getallen.

In mei 2010 is de 'Handreiking fijn stof voor veehouderijen' door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu gepubliceerd. Deze handreiking is opgesteld door InfoMil in samenwerking het Ministerie van I&M en gaat in op de regelgeving over luchtkwaliteit, waarbij ook wordt ingegaan op de Regeling nibm. In de handreiking wordt beschreven hoe om te gaan met de beoordeling van emissie van fijn stof vanuit veehouderijen in het geval sprake is van een beperkte toename of een afname van de emissie.

Hieronder is een tekstfragment uit paragraaf 2.2 van de handreiking overgenomen, waar specifiek ingegaan wordt op luchtkwaliteit bij veehouderijen:
Veehouderijen zijn niet opgenomen in de Regeling nibm. Toch is het niet altijd noodzakelijk om met behulp van een berekening vast te stellen of er sprake is van nibm. Dit kan ook gedaan worden met een motivering, bijvoorbeeld op basis van ervaring. Er zijn genoeg projecten die namelijk overduidelijk nibm zijn en waar een berekening niets toevoegt aan de conclusie. Als hulpmiddel bij de motivering is een vuistregel opgesteld waarmee aangetoond kan worden dat een

uitbreiding/oprichting nibm is. Deze staan in de onderstaande tabel, die gebaseerd is op de 3% nibm grens, dus van na de inwerking treding van het NSL. In de tabel kan bij de betreffende afstand de hoeveelheid emissie worden afgelezen waarmee een veehouderij nog kan uitbreiden om niet in betekende mate bij te dragen. Met behulp van de emissiefactorenlijst op www.vrom.nl kan uitgerekend worden of de totale toename in emissie onder de nibm grens blijft. Dit doet u door de hoeveelheid nieuwe dieren te vermenigvuldigen met de emissiefactor en deze te vergelijken met de waarden uit de tabel. De getallen in de tabel zijn worst-case genomen inclusief een veiligheidsmarge. Indien bij een bepaalde afstand niet méér wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel dan is de oprichting/uitbreiding zeker nibm. Wanneer de toename in emissie in grammen hoger is dan in de tabel opgenomen is het project mogelijk IBM. Er zal een berekening met ISL3a uitgevoerd moeten worden om aan te tonen dat geen grenswaarden worden overschreden ofwel de uitbreiding bij precieze berekening toch nibm blijkt te zijn.

Tabel 4.4: Toename emissie fijn stof onder NIBM-grens

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324000	387000	473000	581000	817000	1075000	1376000

Bron: ECN. Getallen op basis van berekeningen met STACKS, versie 2008.

4.7.2 Toetsing project

De omvang van de veestapel blijft door dit project nagenoeg ongewijzigd. Er is derhalve geen sprake van een toename van de fijnstofemissie. Gezien de afstand tot het dichtsbij zijnde gevoelige object van meer dan 80 meter, kan het project op grond van tabel 4.4 als nibm worden beschouwd.

Een ander aspect van het project dat van invloed kan zijn op de luchtkwaliteit, is een eventuele toename van voertuigbewegingen. Een toename van maximaal 1.283 voertuigbewegingen (van auto's) per weekdagetmaal wordt als 'niet in betekenende mate' beschouwd. Het project leidt gezien de schaal niet tot een aanzienlijke toename van het aantal voertuigbewegingen van en naar het projectgebied. Het project kan hierdoor als nibm worden beschouwd en hoeft derhalve niet getoetst te worden aan de geldende grenswaarden.

Conclusie: er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect luchtkwaliteit voor het project.

4.8 Milieueffectrapportage

4.8.1 Algemeen

Het voorkomen van aantasting van het milieu is van groot maatschappelijk belang. Het is daarom zaak om het milieubelang volwaardig in de besluit-vorming te betrekken. Om hier in de praktijk vorm aan te geven is het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) ontwikkeld. Bij "grotere" oprichtingen kan de gemeente eisen dat er bij de milieu aanvraag een milieu-effectrapport (MER) bijgevoegd wordt. De MER-plicht vloeit voort uit Europese richtlijnen.

Bij het bestaan van een MER-plicht mag de vergunningsaanvraag pas in procedure worden gebracht als de voorafgaande MER-procedure is afgerond. De MER geeft een beeld wat de milieugevolgen bij een gewenste oprichting zijn. Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is binnen het Nederlands recht het beoordelingskader om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een ruimtelijk besluit een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen.

Besluit m.e.r: drempelwaarden m.e.r.-(beoordelings)plicht
In onderdelen C en D van de bijlage van het Besluit m.e.r. staat omschreven voor welke activiteiten, plannen of besluiten het Besluit m.e.r. van toepassing is. Daaruit volgt dat er een m.e.r-(beoordelings)plicht geldt voor een oprichting,

wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren als deze boven een bepaalde drempelwaarde uitkomt. Deze drempelwaarden zijn voor de onderdelen C14 en D14 in onderstaande tabellen weergegeven.

Tabel 4.5 Onderdeel C Besluit m.e.r.: drempelwaarden m.e.r.-plicht

Onderdeel C

Diercategorie	Mer-plicht
Mesthoenders	85.000
Hennen	60.000
Mestvarkens	3.000
Zeugen	900

Tabel 4.6 Onderdeel D Besluit m.e.r.: drempelwaarden m.e.r.-beoordelingsplicht

Onderdeel D

Diercategorie	Mer-beoordelingsplicht
Pluimvee	40.000
Mestvarkens	2.000
Zeugen	750
Gespeende biggen	2.700
Pelsdieren	5.000
Voedsters (konijnen)	1.000
Vlees- en opfokkonijnen	6.000
Melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar	200
Jongvee tot 2 jaar	340
Melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	340
Vleesrunderen	1.200
Schapen	2.000
Paarden of pony's	100
Struisvogels	1.000

4.8.2 Toetsing project

Bij het project is geen sprake van een activiteit als genoemd in de bijlage van het Besluit m.e.r. Daarnaast leidt het project niet tot een toename van het aantal te houden dieren en blijft onder de drempelwaarden van het Besluit m.e.r.. Er bestaat op grond daarvan voor dit project dus geen m.e.r.-(beoordelings)plicht.

Conclusie: aangezien dit project niet leidt tot aanzienlijke milieueffecten, geldt er geen m.e.r.-plicht.

4.9 Natuur

4.9.1 Algemeen

De bescherming van de natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebieds-bescherming en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 zijn de gebieds- en soortenbescherming op nationaal niveau opgegaan in één wet, de Wet natuurbescherming (hierna: 'Wnb'). Omdat er nog steeds wel sprake is van een afzonderlijk beoordelingskader wordt hierna afzonderlijk ingegaan op de gebieds- en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Bij de beschrijving van de ter plaatse geldende gebiedsbescherming gaan we in op de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN).

Natura 2000
Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa, die worden aangewezen ter uitvoering van twee Europese richtlijnen: de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wnb beschermd. Activiteiten en ontwikkelingen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn in beginsel niet toegestaan, tenzij hiervoor een toestemming op grond van de Wnb is verkregen.

Natuurnetwerk Nederland
Naast de bescherming van de Wnb kunnen waardevolle gebieden ook beleidsmatig beschermd zijn, doordat zij behoren tot het NNN (voorheen beiden Ecologische Hoofdstructuur). Het NNN is een samenhangend geheel van natuurgebieden van (inter)nationaal belang met als doel de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten, bestaande uit de meest waardevolle natuur- en bosgebieden en andere gebieden met belangrijke aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen.

Soortenbescherming
De soortenbescherming is eveneens geregeld in de Wnb. Op dit punt heeft de Wnb per 1 januari 2017 de Flora- en faunawet vervangen. Het doel van de Wnb is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Wnb kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen. De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het ‘nee, tenzij’-principe. Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten zijn in principe verboden, maar er kunnen vrijstellingen en ontheffingen (door het bevoegd gezag) worden verleend van de verbodsbepalingen.

De Wnb kent een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten. Voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten geldt een strikte bescherming. Voor de nationaal beschermde soorten hebben provincies de bevoegdheid om in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden een vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden nagegaan, c.q. onderbouwd worden, of zich in het betreffende gebied beschermde soorten bevinden.

4.9.2 Toetsing project

Gebiedsbescherming

Natura 2000
Inde bijlage bij deze aanvraag bevindt zich de notitie Intern Salderen, hierin wordt de volledige toets beschreven en uitgewerkt. Conclissie is dat er sprake is van intern salderen waarvoor geen vergunningplicht geld.

Ook de aanlegfase is uitgewerkt, hieruit blijkt dat wanneer er tijdens de realisatie fase tijdelijk 3 jongvee minder worden gehouden er geen negative gevolgen zijn te verwachten. Dit mag als voorschrift in de bouwvergunning worden opgenomen.

Natuurnetwerk Nederland
Voorts is het project niet gelegen binnen het NNN. Het dichtsbij gelegen NNN-gebied bevindt zich op circa 70 meter ten noorden van het projectgebied.

Soortenbescherming
Om de effecten voor de onder de Wnb beschermde soorten in beeld te brengen, is een quick scan uitgevoerd (zie bijlage 5). Daaruit volgt dat de beoogde werkzaamheden voor dit project zonder effecten op broedvogels of overige beschermde soorten uitgevoerd kunnen worden. Er is geen ontheffing op grond van de Wnb noodzakelijk. Voor de overige natuurwaarden is ook geen ontheffing noodzakelijk.

Conclusie: het aspect natuur vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.10 Verkeer en parkeren

4.10.1 Algemeen

Voor een ruimtelijk plan geldt dat de verkeerseffecten die optreden als gevolg van een planvoornemen in het kader van een goede ruimtelijke ordening moeten worden onderbouwd. De nadruk ligt daarbij op de effecten van de ontwikkeling op de verkeersafwikkeling en parkeren (bereikbaarheid), de verkeersveiligheid en de verkeershinder (leefbaarheid).

4.10.2 Toetsing project

Het project omvat de bouw van een nieuwe stal, er vinden geen wijzigingen plaats die invloed zouden kunnen hebben op het aspect verkeer en parkeren.

Conclusie: het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.11 Volksgezondheid

Het houden van landbouwhuisdieren kan effect hebben op de volksgezondheid in de omgeving van de veehouderij. Risico's kunnen er ook zijn voor dieren die in nabijgelegen bedrijven worden gehouden. Het gaat hierbij om zoönosen (infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan) en bacteriën die resistent zijn tegen antibiotica, zoals MRSA. Ook vormt de emissie van fijnstof een risicofactor. Fijnstof uit stallen bestaat uit fijne en grovere fracties en bevat allerlei biologische agentia, waaronder endotoxinen. Daarnaast vormt geur een indirect risico voor de volksgezondheid. Ook geluidhinder en externe veiligheid zijn aspecten die effect kunnen hebben op de volksgezondheid.

In deze rubriek wordt nader ingegaan op de (lopende) onderzoeken naar de effecten van veehouderij op de volksgezondheid, zoönosen en de maatregelen op bedrijfsniveau ter voorkoming van insleep en verspreiding van dierziekten. Allereerst wordt een overzicht gegeven van de relevante wetgeving en jurisprudentie.

4.11.1 Algemeen

Wetgeving en jurisprudentie

Het thema volksgezondheid is in de volgende wetten als volgt geregeld:

- *Wet publieke gezondheid*: het college van burgemeester en wethouders bevordert de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg. Ter uitvoering van deze taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen. Tevens kunnen maatregelen geformuleerd worden ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen;
- *Wet milieubeheer*: in deze wet en de daarop berustende bepalingen worden onder gevolgen voor het milieu in ieder geval verstaan gevolgen voor het fysieke milieu, gezien vanuit het belang van de bescherming van mensen, dieren, planten en goederen, van water, bodem en lucht en van landschappelijke, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden en van de beheersing van het klimaat, alsmede van de relaties daartussen. De Wet milieubeheer bevat geen toetsingskader voor onderwerpen die in de wetgeving voor volksgezondheid zijn geregeld. Wel bestaat ruimte voor een aanvullende milieuhygiënische toets ten aanzien van besmettingsgevaar;
- *Wet ruimtelijke ordening*: daarin is bepaald dat een ontwikkeling moet voldoen aan het begrip ‘goede ruimtelijke ordening’;

- *Besluit milieueffectrapportage*: daarin staat de verplichting om de effecten voor de volksgezondheid als milieugevolg van een activiteit te betrekken in de besluitvorming.

Het staat het bevoegd gezag in principe vrij op welke wijze deze verplichting ingevuld wordt. Het bevoegd gezag moet zich bij de besluitvorming baseren op beschikbare onderzoeken en 'algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten'. Voor sommige criteria zoals ammoniak, geur en fijn stof zijn specifieke wet- en regelgeving, richtlijnen en handelingsmethoden beschikbaar.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hanteert de lijn dat de mogelijke besmetting van dierziekten vanwege nabijgelegen agrarische bedrijven een mee te wegen belang is bij de vaststelling van een bestemmingsplan. Tegelijkertijd stelt de Afdeling dat de bestrijding van besmettelijke dierziekten zijn regeling primair vindt in andere wetgeving en dat daarnaast aan een omgevingsvergunning voorschriften kunnen worden verbonden om de gevolgen voor de volksgezondheid te voorkomen dan wel te beperken. Wel dient in het kader van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat onderzocht te worden of een project niet zodanige risico's voor de volksgezondheid meebrengt dat dit onvoldoende gewaarborgd is.

Onderzoeken
Uit onderstaand overzicht wordt duidelijk dat in de afgelopen jaren verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd naar een mogelijke relatie tussen veehouderijen en effecten op de volksgezondheid.

Onderzoek Intensieve Veehouderij en Gezondheid (IVG)
Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) heeft in 2008 een rapport gepubliceerd met betrekking tot intensieve veehouderij en volksgezondheid. Strekking van dit rapport is dat effecten van intensieve veehouderijbedrijven op de volksgezondheid op verschillende manieren tot stand kunnen komen. Bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. In 2009 is het onderzoek Intensieve Veehouderij en Gezondheid (IVG) gestart. In juni 2011 zijn de resultaten bekend gemaakt van dit IVG-onderzoek. Hieruit is geen duidelijke afstand tot veehouderijbedrijven gebleken en geen relatie met de omvang van veehouderijen of dierdichtheid te benoemen waarbij gezondheidseffecten bij mensen vaker optreden. Uit een publicatie van juli 2012 inzake het infectierisico van omwonenden van veehouderijen blijkt dat nog geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan, met uitzondering van Q-koorts. Voornoemde afgeronde onderzoeksrapporten beschouwde de rechter niet als 'algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten'.

De Gezondheidsraad heeft op 30 november 2012 het advies 'Gezondheidsrisico's rond veehouderijen' gepubliceerd. Hierin wordt gesteld dat het niet bekend is tot welke afstand omwonenden van veehouderijen verhoogde gezondheidsrisico's lopen. Op basis hiervan is niet op wetenschappelijke gronden één landelijke 'veilige' minimumafstand vast te stellen tussen veehouderijen en woningen. Er zijn wel aanwijzingen dat omwonenden kunnen worden blootgesteld aan endotoxinen. Concentraties van bepaalde stofdeeltjes, endotoxinen en micro-organismen, zullen afnemen met toenemende afstand tot een bedrijf en ook afhangen van de mate van emissie vanuit een bedrijf. Ook de meteorologische omstandigheden, de lokale bebouwing en beplanting kunnen van invloed zijn.

Onderzoek Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden (VGO)
In 2014 is het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden (VGO)' van start gegaan. Het RIVM, Wageningen UR, IRAS en NIVEL hebben gezamenlijk

dit aanvullende onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn bekend gemaakt in juli 2016. In het VGO is onderzocht of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van de omwonenden. Hieruit komen een aantal positieve en een aantal negatieve gezondheidseffecten naar voren. Een eenduidig antwoord is dan ook niet te geven.

Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben. Verder is er een verband gevonden tussen wonen nabij veehouderijen en een verlaagde longfunctie. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door stoffen die afkomstig zijn van de veehouderij. Niet alleen dichtbij veel veehouderijen wonen zorgt voor een lagere longfunctie. De longfunctie wordt in het hele onderzoeksgebied lager op momenten dat de concentratie van ammoniak in de lucht hoog is. Deze effecten zijn vergelijkbaar met de schadelijke gezondheidseffecten van verkeer in een stad. De onderzoekers vonden dat er meer longontstekingen in het onderzoeksgebied voorkomen dan in de rest van het land; een verschil dat na de Q-koorts-epidemie van 2007-2010 wel kleiner is geworden.

In het onderzoek is ook gekeken of bepaalde zoönoseverwekkers vaker voorkomen in de omgeving van veehouderijen ten opzichte van de rest van het land. Bij het hepatitis E-virus, de bacterie Clostridium difficile en ESBL-producerende bacteriën is dat niet het geval. Wel lijken mensen iets vaker drager te zijn van de veegerelateerde MRSA-bacterie. Of deze verhoging komt door uitstoot vanuit veehouderijen is nog onduidelijk. Dit zijn de belangrijkste conclusies uit het VGO-onderzoek.

Het VGO-onderzoek is uitgevoerd in het oostelijk deel van Noord-Brabant en in Noord-Limburg. Daardoor zijn (sommige) resultaten mogelijk alleen van toepassing op het onderzochte gebied. Dat komt doordat lokale kenmerken, bijvoorbeeld luchtvervuiling uit omliggende industriegebieden en de mate van concentratie van veehouderijen, van invloed zijn op de bevindingen.

Rapport Emissies van Endotoxinen uit de veehouderij (fase 3a)
Tegelijk met het VGO-rapport is in juli 2016 het Rapport Emissies van endotoxinen uit de veehouderij (fase 3a) bekend gemaakt. Dit rapport beschrijft het resultaat van metingen aan de emissies van endotoxinen uit de veehouderij. In stof worden van micro-organismen afkomstige endotoxinen gevonden. Endotoxinen zijn dode celwand-deeltjes van bacteriën die geen pathogene eigenschappen meer hebben. Wel kunnen endotoxinen na inademing tot gezondheidsklachten leiden. Meer onderzoek is nodig om de invloed van deze eigenschappen bij endotoxinen te bepalen. De Gezondheidsraad beveelt ten aanzien van de endotoxinen-blootstelling een adviesgrenswaarde van 30 EU/m3 aan.

Veehouderij en gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)
Op 16 juni 2017 is het rapport ‘Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)’ bekendgemaakt. In dit rapport worden de resultaten uit het rapport ‘Veehouderij en Gezondheid Omwonenden’ van juli 2016 bevestigd.

Daarnaast wordt in het rapport ingegaan op de effecten van geitenhouderijen. Uit aanvullende studies volgen sterke aanwijzingen dat fijn stof en componenten ervan mensen gevoeliger maken voor luchtweginfecties. Specifieke ziekteverwekkers afkomstig van dieren kunnen echter niet worden uitgesloten. Ook rondom geitenhouderijen hebben mensen een grotere kans op longontsteking. Eerder zijn hiervoor al aanwijzingen gevonden, die nu nader onderbouwd zijn over een langere periode. Het onderzoek bevestigt ook de

eerdere conclusie dat mensen met COPD, die in de buurt van veehouderijen wonen, vaker en ernstiger klachten hebben dan mensen die op grotere afstand van veehouderijen wonen. Uit luchtmetingen in de woonomgeving blijkt dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of het aantal veehouderijen in een gebied (de dichtheid) groter wordt. Ook sectoren van de veehouderij die niet bekendstaan om een hoge uitstoot van stoffen lijken toch substantieel bij te dragen aan de concentratie van endotoxinen in de leefomgeving.

ILVO-onderzoek
Uit onderzoek van het Belgisch Instituut Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) in het voorjaar van 2017 blijkt dat een groot deel van de in het Nederlandse VGO-onderzoek aangehaalde risico's niet relevant zijn, gebrek aan wetenschappelijke basis hebben en niet specifiek zijn voor omwonenden van veehouderijen. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het veerijke West-Vlaanderen. Het Nederlandse VGO-onderzoek kan volgens de Belgische onderzoekers niet claimen of suggereren dat veehouderijen een negatief gezondheidseffect hebben op omwonenden. Bijkomend onderzoek is dan ook nodig.

Zo moet worden nagegaan of er een effect is van de gecombineerde emissies uit veehouderij, de transportsector en andere industriële sectoren. Op het eerste gezicht lijkt de impact van wonen nabij een stal op de gezondheid beperkt, maar er zijn nog een aantal vraagtekens die beantwoord moeten worden. In haar rapport stelt ILVO dat uit de stallen zowel primair fijn stof als ammoniak ontsnapt. Ammoniak op zich vormt geen bewezen gezondheidsrisico, maar in de buitenlucht, ver weg van de stallen, kan het zich binden aan andere vervuilende stoffen zoals roet. Wat ontstaat, is secundair fijn stof dat voor iedereen, niet enkel voor de omwonenden van veestallen, schadelijk kan zijn. Om de gevolgen van deze combinatie van fijn stof en ammoniak, evenals het aandeel van de landbouwsector in de uitstoot van fijn stof beter in kaart te brengen, is naar de mening van de ILVO-onderzoekers verder onderzoek nodig. Niet omdat er een mogelijk risico bestaat, maar om uitsluitsel te geven en duidelijkheid te brengen in de discussie die er nu bestaat.

In het Nederlandse volksgezondheidsonderzoek (VGO) wordt het verhoogde aantal longontstekingen in regio's met intensieve veehouderij gelinkt aan verhoogde concentraties endotoxines. Maar volgens ILVO is het onwaarschijnlijk dat zuivere endotoxines de oorzaak zijn. De gebruikte grenswaarde is gebaseerd op endotoxines gehecht aan fijn stof, terwijl ze in stallen voornamelijk hechten aan grovere stoffracties. En dat grover stof dringt slechts binnen in de bovenste luchtwegen, niet in de lagere. Bovendien tonen recente studies, waaronder VGO, aan dat endotoxines bij omwonenden ook positieve effecten kunnen hebben in de bovenste luchtwegen, zoals een beschermend effect tegen astma en allergieën. Omdat duidelijkheid ontbreekt, is het volgens ILVO momenteel wetenschappelijk onmogelijk om een veiligheidsnorm voor omwonenden te definiëren en te hanteren. Ook hier is verder onderzoek nodig, ook met aandacht voor de mogelijke positieve effecten van endotoxines.

ILVO bestudeerde ook het risico op verspreiding van bacteriën, virussen, schimmels en parasieten die aanwezig kunnen zijn bij vee, en de effecten van geneesmiddelengebruik in de stallen in de ontwikkeling van resistentie. Het is echter weinig waarschijnlijk dat deze pathogenen zich verspreiden via de lucht, maar blootstelling via de ruimere leefomgeving zoals mest en water. Via voeding is het wel mogelijk. Denk aan besmettingen met Salmonella, Campylobacter, E. coli, Hepatitis E, antibioticaresistente bacteriën en azoleresistente schimmels. Het risico beperkt zich hier dus niet tot de omwonenden, maar breidt zich uit tot de algemene volksgezondheid.

Vervolgonderzoeken en vervolgadvies Gezondheidsraad (2018)

De Gezondheidsraad geeft aan dat het nog steeds niet duidelijk is of er sprake is van een oorzakelijk verband tussen longproblemen en veehouderijen. Daarvoor is het aantal kwalitatief goede onderzoeken zowel in Nederland als in het buitenland te beperkt.

Hoewel niet kan worden vastgesteld wat de luchtwegeffecten rond veehouderijen veroorzaakt, is het volgens de raad wel zinvol maatregelen te treffen en adviseert dan ook verdere reductie van de uitstoot van fijnstof. In de lucht rond veehouderijen zit veel fijnstof en uit onderzoek in stedelijke omgevingen blijkt dat fijnstof waarschijnlijk effecten veroorzaakt op luchtwegen en longen. Reductie van fijn stof bevordert dus de volksgezondheid als geheel. Ook adviseert de raad om de uitstoot van ammoniak verder te verminderen, omdat ammoniak bijdraagt aan de vorming van fijn stof.

Vervolgonderzoek Veehouderijen en Gezondheid Omwonenden; VGO3
Eind 2017 is het eerste onderzoek binnen het onderzoeksprogramma VGO3 van start gegaan. Dit onderzoek is nu afgerond. Tot 2021 zullen verschillende deelonderzoeken afgerond worden. Doel van dit vervolgonderzoek was nagaan of de eerder gevonden associatie tussen wonen in de omgeving van geiten- en pluimveehouderijen en longproblemen kan worden aangetoond. Het onderzoek richt zich op de periode 2014 tot en met 2016. Eerder onderzoek liep van 2009-2013.

Uit dit onderzoek volgt dat mensen rondom pluimveehouderijen geen grotere kans hebben op een longontsteking. De eerder gevonden associatie tussen het wonen in de nabijheid van een geitenhouderij en het voorkomen van longontstekingen binnen een reikwijdte van 2 kilometer wordt met dit onderzoek bevestigd voor de periode 2014-2016. De oorzaak van de toename van longontstekingen rond geitenbedrijven is echter nog onbekend. Daar is verder onderzoek voor noodzakelijk.

Onbekend is of deze resultaten ook van toepassing zijn op andere regio's dan het VGO onderzoeksgebied (het oosten van Noord-Brabant en Limburg). Mogelijk speelt naast de luchtverontreiniging vanuit veehouderijen, ook de algemene luchtkwaliteit door o.a. fijnstof vanuit het buitenland een rol. Hoe dat de resultaten beïnvloedt is niet bekend. Een van de (deel)onderzoeken binnen het VGO3 onderzoeksprogramma zal daarom plaatsvinden in de provincies Utrecht, Gelderland en Overijssel. Dit onderzoek zal in 2019 worden afgerond.

Zoönosen
Zoönosen zijn infectieziekten veroorzaakt door micro-organismen die kunnen overgaan van dieren naar mensen. De verbetering van de diergezondheid op veehouderijen is volop in ontwikkeling. Een aantal besmettelijke dierziekten is al uitgeroeid of sterk teruggedrongen. Kwaliteitszorgsystemen hebben door controles op het vóórkomen van ziekten en naleving van hygiënevoorschriften hieraan bijgedragen.

De belangrijkste zoönosen die voorkomen in de rundveesector worden hier toegelicht:

Campylobacterbacterie en de E.Coli bacterie (EHEC)
Besmetting vindt plaats door direct contact met de dieren, door het eten van besmet en onvoldoende hygiënische bereiding van vlees of drinken van (ongepasteuriseerde) melk.

BSE
Boviene spongiforme encefalopathie (ook wel BSE of gekkekoeienziekte) kan voorkomen bij rundvee. BSE kan alleen overgedragen worden op de mens door eten van besmet vlees. Bij mensen uit een besmetting zich in de dodelijke ziekte Creuzfelt-Jacob. Ter voorkoming van besmetting van rundveevlees zijn de voorschriften bij de slacht aangescherpt, in veevoer wordt geen diermeel meer gebruikt en hersenen, het ruggenmerg en de grote zenuwen worden buiten de voedselketen gehouden.

Antibiotica-resistentie
Mensen kunnen antibiotica-resistente bacteriën overnemen van dieren, via voedsel of contact met dieren. Bacteriën kunnen resistentie ontwikkelen als neveneffect van het gebruik van antibiotica om dierziekten te bestrijden. De resistentie is het hoogst bij dieren die voor de vleesproductie worden gehouden. Het risico voor de volksgezondheid is dat resistente bacteriën kunnen veranderen in meer virulente of aan de mens aangepaste varianten of hun resistentie overdragen aan andere bacteriën. Omdat voor dieren grotendeels dezelfde antibiotica worden gebruikt als voor mensen vormt resistentie een risico voor de volksgezondheid. Antibiotica wordt in de melkrundveehouderij het meest gebruikt bij uier- en klauwproblemen. Het is al vanaf 2006 verboden om antimicrobiële voerbespaarders toe te passen in mengvoer. Het landelijk beleid is momenteel gericht op een forse reductie van het antibioticagebruik in de veehouderij (70% in 2015) en een zorgvuldig gebruik.

4.11.2 Toetsing project

De omvang van de veestapel blijft door dit project ongewijzigd. Ten aanzien van geur-, fijn stof- en geluidsbelasting blijkt uit deze toelichting dat wordt voldaan aan de wettelijke waarden. Verder is de afstand van het bedrijf tot omliggende bebouwing dusdanig, dat wordt voldaan aan de afstandsnormen uit de geurregelgeving en richtafstanden van de VNG, zodat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden geborgd.

Voor zover de uitgevoerde onderzoeken al een wetenschappelijk verband kunnen leggen tussen veehouderijen en effecten op de volksgezondheid, zijn deze studies dusdanig algemeen van aard, dan wel uitgevoerd in specifieke onderzoeksgebieden, dat het (zeer) lastig is om de uitkomsten daarvan te projecteren op het hier voorliggende project.

Niettemin treft initiatiefnemer wel maatregelen om de insleep en verspreiding van ziektekiemen te voorkomen en de uitstoot van stoffen te reduceren. Een goed ontwerp van de stal en goede bedrijfsvoering zijn hierbij erg belangrijk. Daarnaast minimaliseert een gezond dierbestand de kans op problemen met volksgezondheid. Het houden van melkvee vereist de nodige hygiëne-maatregelen om insleep en eventuele verspreiding van besmettelijke dierziekten zo veel mogelijk te voorkomen.

De volgende maatregelen worden getroffen:

- De jonge kalveren tot 6 maanden worden gescheiden van het melkvee en oudere jongvee gehuisvest.
- Het voornemen betreft een nieuwe stal voor het hoog drachtige melkvee en het jongvee, waarin diergezondheid geoptimaliseerd wordt.

- Het jongvee wordt op stro gehouden. Het kalf kan warm, zacht en comfortabel liggen en nestgedrag vertonen. Dit komt ten goede van de algehele gezondheid van jonge kalveren.
- De stallen worden goed geventileerd, zonder tocht. Hierdoor worden luchtweginfecties zoveel mogelijk voorkomen.
- Door zo minimaal mogelijk dieren aan te kopen wordt het inslepen van ziekten van buitenaf tot het minimum beperkt. Streven is naar een zo hoog mogelijke gezondheidsstatus op het bedrijf.
- Waar nodig zullen dieren preventief ingeënt worden.
- Het gebruik van antibiotica wordt zoveel mogelijk beperkt en er wordt voldaan aan de PVE-verordening voor antibioticaregistratie en verantwoord antibioticaverbruik.
- Personeel en bezoekers die in contact komen met de dieren moeten bedrijfskleding dragen die regelmatig wordt gereinigd.

Conclusie: het aspect volksgezondheid vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.12 Water

4.12.1 Algemeen

Watertoets
Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden de waterhuishoudkundige aspecten betrokken in ruimtelijke plannen en afwijkingsbesluiten van die ruimtelijke plannen. In de ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met waterhuishoudkundige aspecten.

In het Besluit ruimtelijke ordening is de 'watertoets' wettelijk verankerd. Deze heeft tot doel om ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen aan het vigerende waterbeleid en de wateraspecten volwaardig mee te laten wegen bij de besluitvorming omtrent een goede ruimtelijke ordening. Dit proces komt in samenwerking tussen de gemeente en waterbeheerder tot stand.

Europees beleid
De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kunstwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)-stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)-stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid
Het Rijksbeleid op het gebied van waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

Waterschap Rijn & IJssel
Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe, Drents Overijsselse Delta, en Zuiderzeeland. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen een Waterbeheerplan opgesteld. Op de projectlocatie is het Waterschap Rijn & IJssel (hierna: het waterschap) is verantwoordelijk voor het waterbeheer.

Het 'Waterbeheerplan 2016-2021' is in 2015 door het algemeen bestuur van het waterschap vastgesteld. In het Waterbeheerplan is aangegeven hoe het waterschap zijn taken de komende jaren (2016 tot 2021) wilt uitvoeren. In het plan zijn doelen en maatregelen gesteld voor de thema's waterveiligheid, voldoende water, schoon water en het zuiveren van afvalwater. Deze zijn gericht op het:

- voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en droogte;
- beschermen en verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater en het zorgen voor een goed functionerend regionaal watersysteem.

het effectief en efficiënt behandelen van afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallaties.

4.12.2 Toetsing project

De bouw van de stal vinden plaats op een reeds grotendeels verhard erf.

Het verhard oppervlak neemt in de aangevraagde situatie beperkt toe.
Het schone hemelwater is afgekoppeld en op het terrein en omliggende landbouwgronden geïnfiltreerd en of vertraagd geloosd op het oppervlaktewater. Tussen de kuilen en de laan naar de Bockhorst bevindt zich een afgedamde sloot, deze voorziet in de vertraagde lozing.

Conclusie: het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

Hoofdstuk 5 Maatschappelijke/economische uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Vooroverleg

In artikel 3.1.1, eerste lid, van het Bro is bepaald dat een bestemmingsplan dient te worden voorgelegd met de besturen van de betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van de belangen welke in het project in het geding zijn.

Rijk
In paragraaf 3.2 is reeds geconcludeerd dat dit project geen nationale belangen schaadt. Daarom kan afgezien worden van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie
De provincie Gelderland hanteert de lijn dat als in ruimtelijke plannen één of meerdere provinciale belangen aan de orde zijn, een initiatiefnemer verplicht is om dt bij de provincie te melden.

Uit paragraaf 3.2.2 blijkt dat ter plaatse van de projectlocatie op grond van de omgevingsverordening een intrekgebied van toepassing is. In een intrekgebied is de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas niet toegestaan. Van deze activiteit is bij dit project geen sprake. Derhalve is er ook geen sprake van een provinciaal belang.

Gemeente
Bij de gemeente is voor dit project een vooroverleg aangevraagd.

5.1.2 Inspraak

Conform de gemeentelijke inspraakverordening kan het bestuursorgaan zelf besluiten of inspraak wordt verleend bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. In het voorliggende geval wordt geen voorontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd.

5.1.3 Zienswijzen

Het ontwerp van de omgevingsvergunning ligt gedurende zes weken ter inzage.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

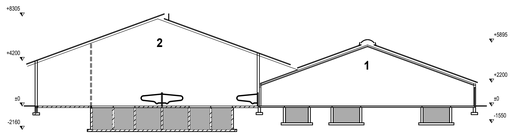
Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het project is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. Dit wordt enerzijds bepaald door de financiële haalbaarheid van het project en anderzijds door de wijze van kostenverhaal door de gemeente (grondexploitatie).

Financiële haalbaarheid
De opdrachtgever fungeert als de financiële drager van het onderhavige project. De voorgenomen ontwikkeling betreft een particulier initatief, waarvoor reeds de benodigde financiële middelen zijn gereserveerd. De gemeente beperkt zich tot het verlenen van planologische medewerking aan de uitvoering van het project en draagt geen financiële risico's voor de realisatie.

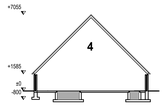
Grondexploitatie
Er wordt geen exploitatieplan vastgesteld. Het gaat niet om een bouwplan waarbij kostenverhaal nodig is (zie Bro 6.2). Daarnaast is er een

planschadeverhaalsovereenkomst door initiatiefnemer getekend. Het betreft een particulier initiatief, waarbij geen kosten voor de gemeente aan de orde zijn.

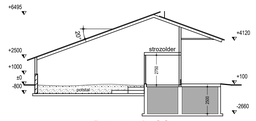
Bijlage 1 Milieutekening voornemen

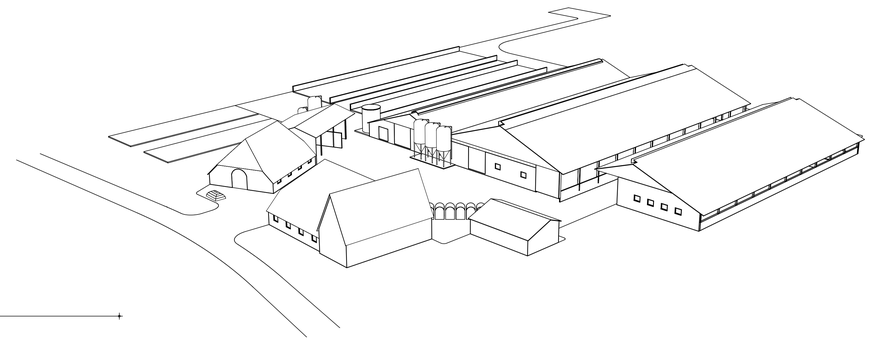
Doorsnede AA

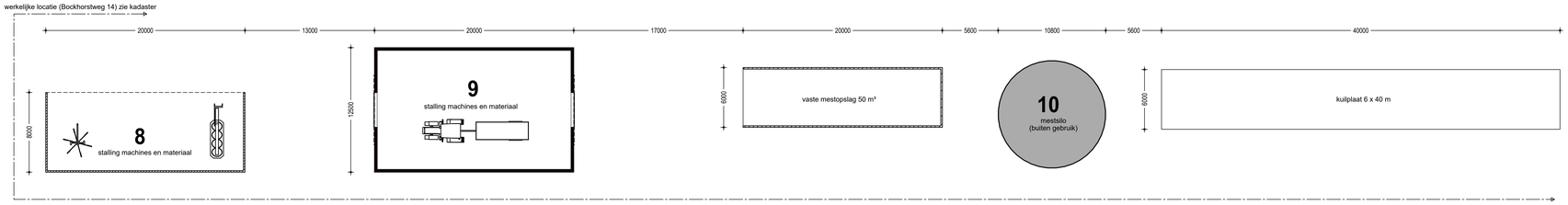
Doorsnede BB

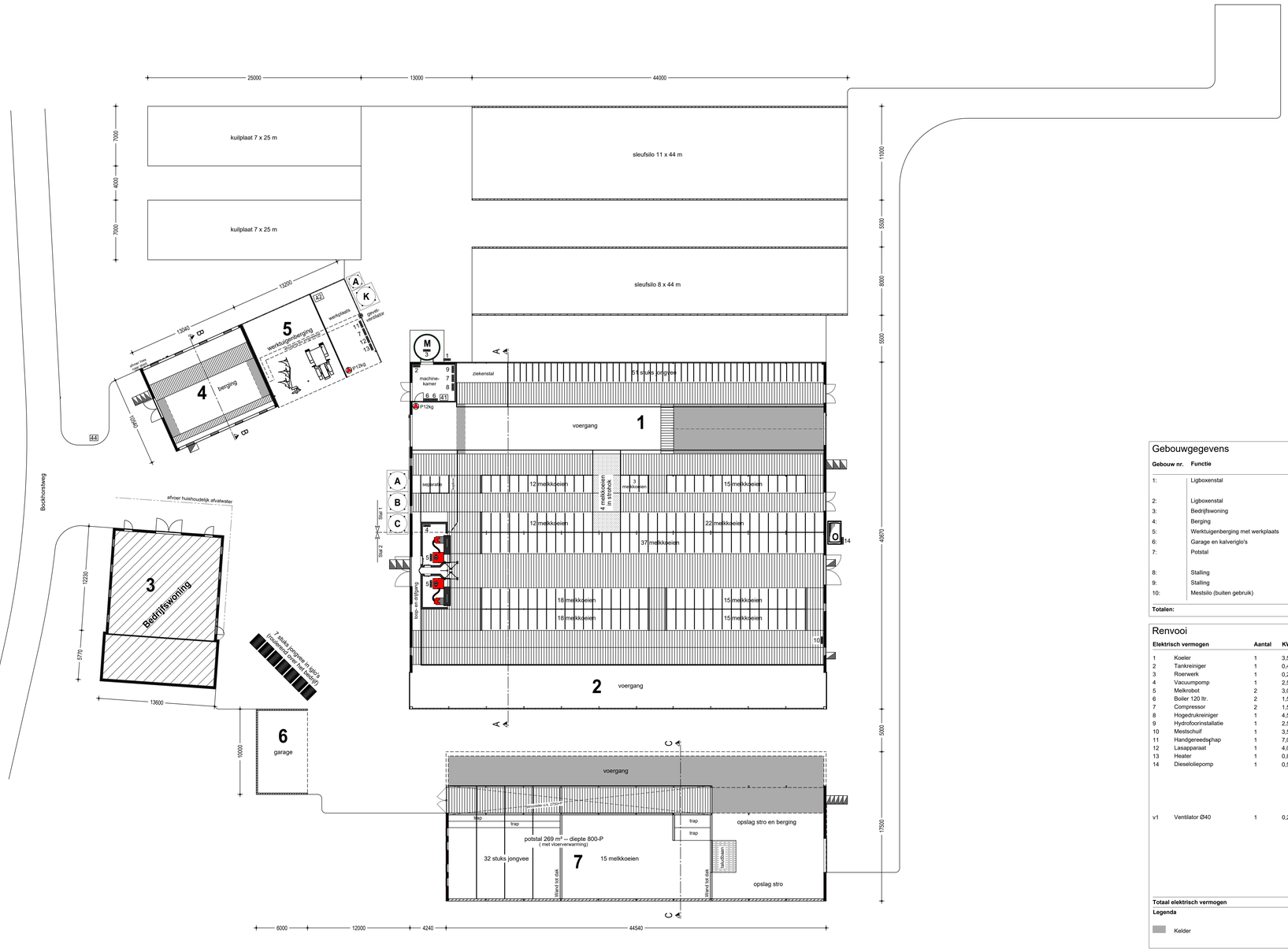

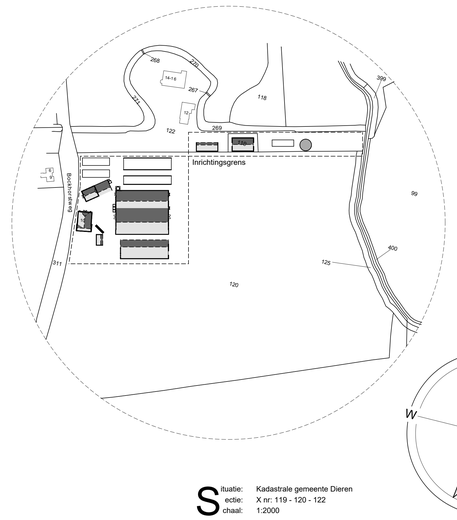
Doorsnede CC

werkelijke locatie (Bockhorstweg 14) zie kadaster

Situatie: Kadastrale gemeente Dieren
Sectie: X nr: 119 - 120 - 122
Schaal: 1:2000

Gebouwgegevens

Gebouw nr.	Functie	Bruto oppervlakte m² bestaand	nieuw	Dak	Wanden	Vloer	Ventilatie	Dieraantallen	Rav.code	Groen Label nr.	Kelder inh. m³
1:	Ligboxenstal	-	-	golfplaten	baksteen	beton	natuurlijk	68 melkkoeien	A 1.100	-	1100
								51 stuks jongvee	A 3.100		
2:	Ligboxenstal			golfplaten	baksteen	beton	natuurlijk	103 melkkoeien	A 1.100		1200
3:	Bedrijfswoning			dakpannen - riet	baksteen	beton	-	-	-		
4:	Berging			dakpannen - riet	baksteen	beton	mechanisch	-	-		90
5:	Werktuigenberging met werkplaats			golfplaten	hout	beton	natuurlijk	-	-		
6:	Garage en kalverigloʻs			golfplaten	hout	beton	natuurlijk	7 stuks jongvee	A 3.100		
7:	Potstal			golfplaten	baksteen	beton	natuurlijk	15 melkkoeien	A 1.100		670
								32 stuks jongvee	A 3.100		
8:	Stalling			golfplaten	baksteen	beton	natuurlijk	-	-		
9:	Stalling			golfplaten	baksteen	beton	natuurlijk	-	-		
10:	Mestsilo (buiten gebruik)			-	staal	beton	natuurlijk	-	-		
Totalen:		**0.000 m²**	**0.000 m²**								**3.060 m³**

Renvooi

Elektrisch vermogen		Aantal	KW p/st	KW totaal	Gebouw nr.
1	Koeler	1	3,50	3,50	1
2	Tankreiniger	1	0,40	0,40	1
3	Roerwerk	1	0,25	0,25	1
4	Vacuumpomp	1	2,50	2,50	1
5	Melkrobot	2	3,00	6,00	1-2
6	Boiler 120 ltr.	2	1,50	3,00	1
7	Compressor	2	1,50	3,00	1-5
8	Hogedrukreiniger	1	4,50	4,50	1
9	Hydrofoorinstallatie	1	2,50	2,50	1
10	Mestschuif	1	3,50	3,50	2
11	Handgereedschap	1	7,00	7,00	5
12	Laaspaneel	1	4,00	4,00	5
13	Heater	1	0,88	0,88	5
14	Dieseloliepomp	1	0,50	0,50	2
v1	Ventilator Ø40	1	0,23	0,23	4 (via 5)
Totaal elektrisch vermogen				**41,76 KW**	

Legenda

Kelder

Brandblussers

Verbrandingsvermogen		Aantal	KW p/st	KW totaal	Gebouw nr.
-	Traktor	1	45	45	-
	Traktor	1	60	60	
Totaal verbrandingsvermogen				**105 KW**	

Overig

41	Opslag diergeneesmiddelen	1
42	Opslag reinigingsmiddelen	5
43	Opslag vaste mest	loc. nr. 14
44	Kadaverophaalplaats	aan de weg

		Aantal	Totaal
A	Voedersilo (polyester) 4 ton	2	8
B	Voedersilo (polyester) 6 ton	1	6
C	Voedersilo (polyester) 8 ton	1	8
K	Kunstmestsilo (polyester) 8 ton	1	
O	Dieselolietank 3000 liter	1	
M	Melksilotank	1	
Totaal opslagcapaciteit voersilo's			**22 ton**

Betreft:

Melding activiteitenbesluit
Wet Natuurbescherming

Opdrachtgever:
Maatschap Elzebroek
Bockhorstweg 10
6956 CA Spankeren
06 - 40088004
marc-elzebroek@hotmail.com

Locatie:
Bockhorstweg 10
6956 CA Spankeren

Projectnr.:	2022-017
Tekeningnr.:	MV 1
Schaal:	1:200
Formaat:	A 0
Getekend:	MH
Datum:	11-09-2003
Datum gewijzigd:	10-04-2008
	25-04-2008
	05-05-2008
	29-09-2017
	03-02-2022
	14-10-2022
	27-10-2022
	22-12-2022
	13-01-2023

Pit bouwadvies
Voslaan 7
7156 MN Beltrum
0544 - 725925
info@pitbouwadvies.nl
www.pitbouwadvies.nl

ForFarmers FarmConsult
ForFarmers Nederland B.V.
Kwinkweerd 5 • 7241 CW Lochem
Postbus 91 • 7240 AB Lochem
0573- 288989
farmconsult@forfarmers.eu

Specialist bedrijfsontwikkeling:
Henk Radstaak
0573 - 288885
06 - 22373472
henk.radstaak@forfarmers.eu

Tekeningen en adviezen van Pit bouwadvies zijn gemaakt op basis van de meest actuele kennis en ervaringen uit onderzoek en praktijk.
Pit bouwadvies is niet aansprakelijk voor schade die ontstaat door toepassing en uitvoering van deze tekeningen en adviezen.

© Copyright Pit bouwadvies / ForFarmers

Bijlage 2 Landschappelijke inpassing

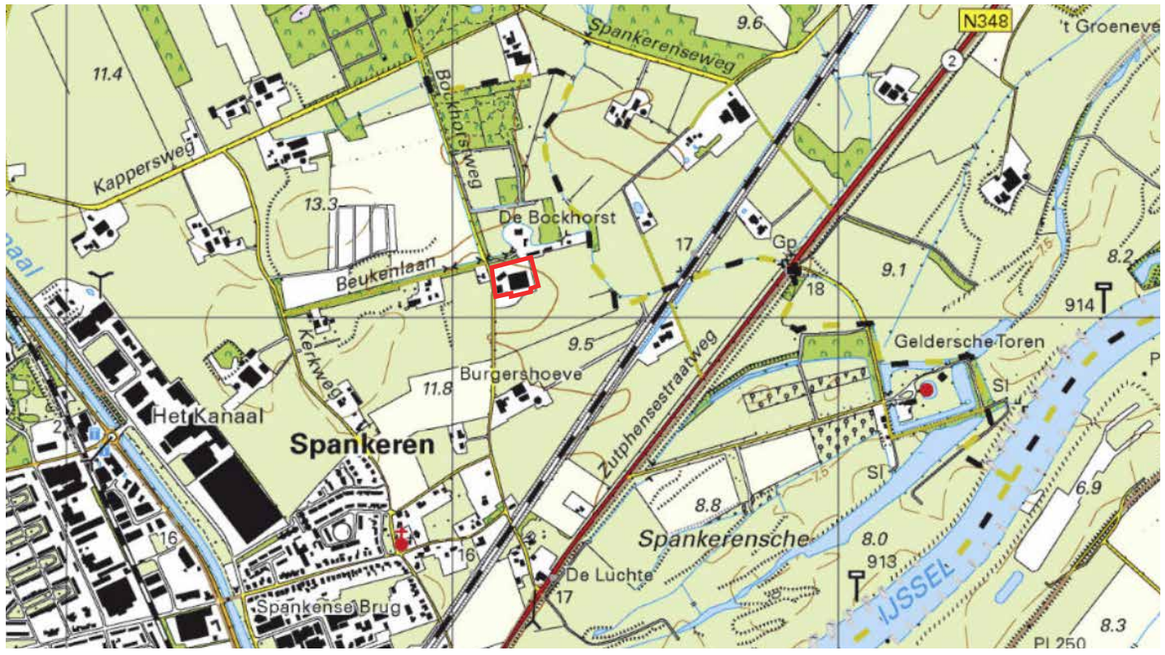
Bockhorstweg 10 Spankeren

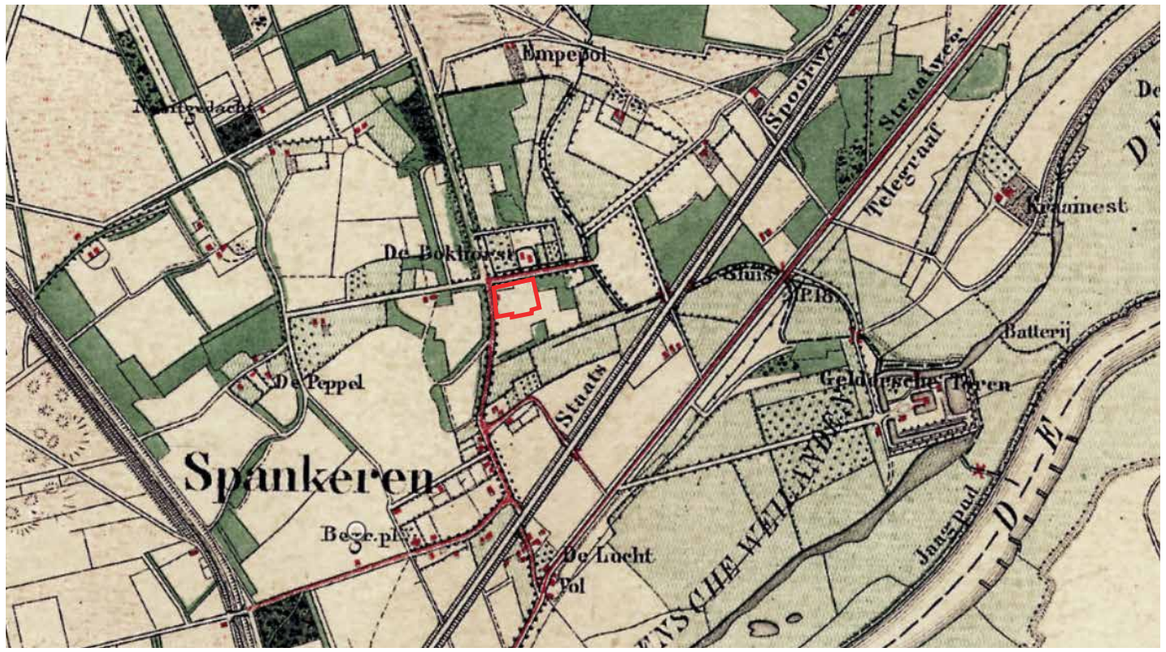
Landschappelijke inpassing nieuwe stal

Gemeente Rheden 9 december 2022

Inleiding

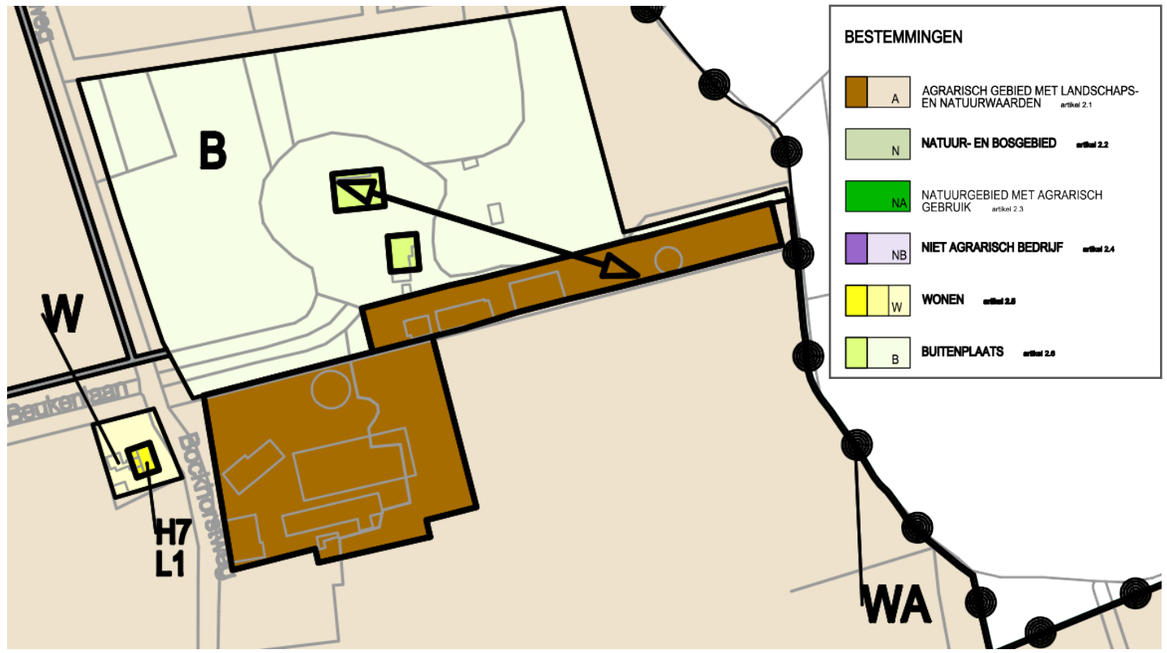

Topografische kaart 2021 (boven) en topografische kaart ca. 1880 (onder) met rood omkaderd het plangebied (Bron: topotijdreis.nl

Het melkveebedrijf aan de Bockhorstweg nr 10 wil voor een duurzame bedrijfsvoering een nieuwe potstal bouwen. De planlocatie ligt nabij het dorp Spankeren op de grens van de Veluwezoom en het stroomgebied van de IJssel. De Bockhorstweg ligt aan de rand van de Spankerense Enk. De boerderij aan de Bockhorstweg nr. 10, bekend onder de historische naam 'Op 't Schaar', behoorde lange tijd tot landgoed de Bockhorst, waarvan het hoofdhuis direct ten noorden van de boerderij ligt. Het landgoed de Bockhorst, waarvan het hoofdhuis beschermd is als rijksmonument, kent een lange geschiedenis die onlosmakelijk verbonden is met de boerderij. De kolommen van het toegangshek, het koetshuis en de garage van het landgoed zijn beschermd als gemeentelijk monument.

De bebouwing op het boerenerf bestaat uit een historische boerderij met aangebouwd woonhuis en schuur met aangebouwde kapschuur. Daarnaast staan er twee grote, aaneengesloten stallen achter de historische bebouwing. Het erf zelf is zeer compact. In het verlengde van de Beukenlaan liggen binnen een agrarische bestemming ook enkele schuren en mestopslagruimte. Deze liggen op het terrein van de Bockhorst, maar worden door het bedrijf gebruikt.

Aan de noordzijde grenst het erf direct aan de oprijlaan van de Bockhorst. De hoog opgaande beplantingen van het landgoed vormen het decor voor het boerenerf vanaf het zuiden en zuidwesten bezien. Vanaf de Bockhorstweg wordt het zicht op de stallen volledig ontnomen door de boerderij en beplanting in de tuin van de boerderij. Aan de oostzijde van het erf is het landschap open. Hier stroomt de Soerensche beek (onderdeel Gelders Natuurnetwerk (GNN)) en liggen de weidegronden van het bedrijf. Achter de bestaande stallen ligt een belangrijke en historische zichtlijn vanaf het hoofdhuis van de Bockhorst naar het zuiden. Uitbreiding van bebouwing naar het oosten is, hoewel vanuit het bestemmingsvlak mogelijk, hierdoor ongewenst. De beoogde locatie voor de uitbreiding ligt dan ook direct ten zuiden van de bestaande stallen. Deze locatie ligt voor een deel buiten het bouwvlak van de bestemming.

Uitsnede bestemmingsplankaart landelijk gebied (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Geschiedenis

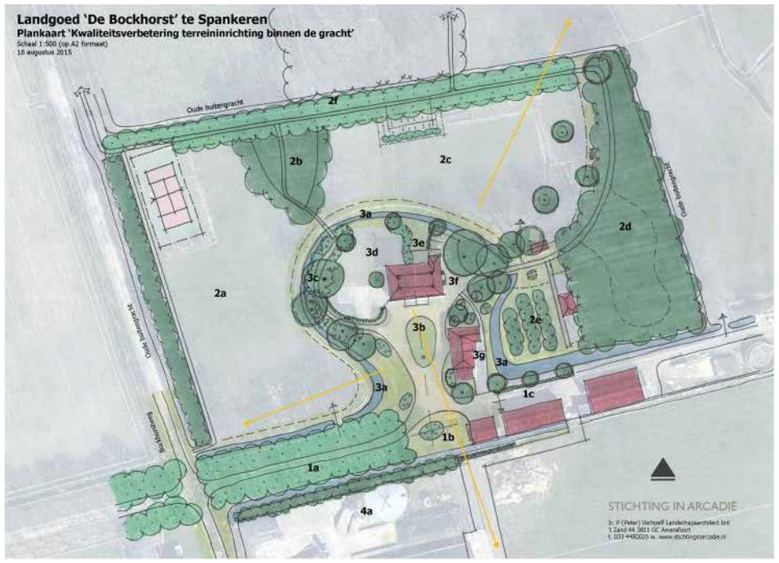

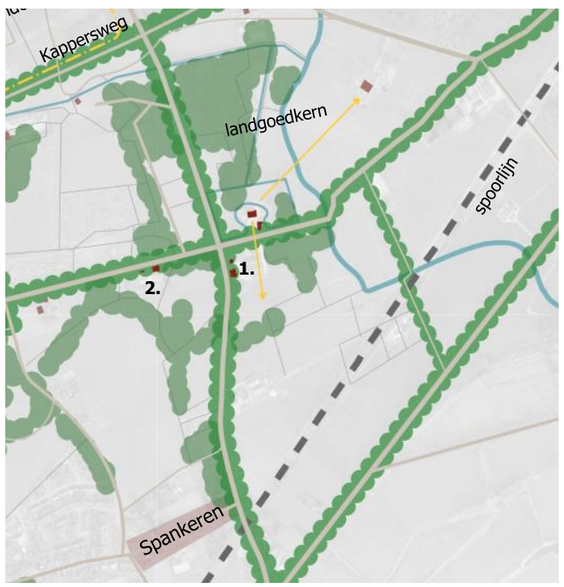
links: zicht vanaf noordzijde erf op de Bockhorst. Op de voorgrond de recente aanplant van laanbomen

(rechts) plan voor herstel van het landgoed rondom het landhuis

(onder) reconstructiekaart van vroegere lanen en bossen van de Bockhorst, nr 1 is de planlocatie

(Bron: Landgoed de Bockhorst te Spankeren, Tuinhistorisch onderzoek en waardestelling 19 november 2018, Stichting In Arcadië)

Reconstructiekaart van de Bockhorst omstreeks 1850.

Veranderingen in de landgoedkern zijn de vernieuwde aanleg in landschapsstijl in om het huis en het verdwijnen van de parkbosjes aan de westzijde van de Bockhorstweg

In deze periode is de exacte omvang van het eigendom niet bekend. Om deze reden zijn alleen de landschappelijke structuren weergegeven en niet het grondbezit.

De enk is nog ruim voorzien van erf-, kavel- en randbeplantingen. Twee boerderijen behoren met zekerheid tot de Bockhorst:
1 Op 't Schaar;
2 Tasselder.

De Kappersweg en Landgoed Denk en Werk ontstaan op de voormalige markgronden, maar deze gebieden behoren niet tot de Bockhorst.

In deze periode wordt de aanleg van het Apeldoorns Kanaal en de spoorlijn Arnhem-Zutphen voorbereid.

De Bockhorst wordt voor het eerst genoemd in een koopakte uit 1456. In 1583 wordt het huis verwoest door Spaanse troepen, maar in 1613 wordt er opnieuw een havezate gebouwd op deze plek. Omstreeks 1710 behoren zes boerderijen tot de Bockhorst, waaronder de planlocatie genaamd 'Zuybuckhorst' (nu: 'Op 't Schaar').

De Bockhorst bestond uit een rechthoekige, omgrachte huisplaats, met een centraal gelegen groot huis en een bijgebouw, waarin het huidige huis en koetshuis te herkennen zijn. Een imposante laan (de huidige beukenlaan) verbond het landgoed met Hof te Loo, dat centraal op de Spankerense Enk lag. Ter hoogte van de Bockhorst fungeerde de laan als oprijlaan en liep door tot aan de Soerensche beek (of Assenbeek). De Bockhorst wordt in 1840 opgedeeld en in meerdere percelen geveild. De Bockhorst wordt met inbegrip van de zes boerenerven en daarbij behorende vruchtbaar bouw- en weiland verkocht. De nieuwe eigenaar laat tussen 1844 en 1850 de buitenruimte van de Bockhorst omvormen tot een parkaanleg in landschapsstijl. De oorspronkelijke gracht rond het huis wordt vergraven tot vijver.

Tussen vanaf 1865 wisselt de Bockhorst meermaals van eigenaar en wordt het landhuis meerdere keren verbouwd en uitgebreid. In 1919 wordt in de oprijlaan een garage gebouwd met daarboven een hooizolder. De architect is Knuttel uit Deventer. In 1937 wordt het landhuis verbouwd tot boerderij, waarbij de achterkant van het huis wordt ingericht als stal met hooizolder. Ten behoeve van de boerderij wordt in de laan, ten oosten van de garage, een stal gebouwd.

In 1989 wordt op de Bockhorst opnieuw ingrijpend verbouwd. De stallen en hooizolders verdwijnen, waarna het huis bestaat uit een beheerderswoning en een groot vakantiehuis. De functie als boerderij blijft ondanks deze verbouwing gehandhaafd. De beheerderswoning wordt bewoond door de boer, die de landerijen in de directe omgeving van het huis blijft pachten. Op het oostelijke deel van de oprijlaan tot aan de Assenbeek worden diverse schuren en opslagvakken voor kuilvoer en mest gebouwd.

Cultuurhistorische waardering
De cultuurhistorische waarde van het complex landgoed de Bockhorst als geheel is in de actuele situatie positief.
De cultuurhistorische waarde van de inrichting van de Beukenlaan ter hoogte van het hoofdhuis tot de beek is in de actuele situatie indifferent. De laan is als zodanig niet meer herkenbaar omdat de laanbeplanting is verdwenen en er diverse opstallen in de laan zijn gebouwd. De Beukenlaan is een belangrijk structurerend element in de aanleg. Het verdient aanbeveling het verlengde van de Beukenlaan, dat momenteel in gebruik is als erf en geen laanbeplanting heeft, te herstellen als laan.

Bron: Landgoed de Bockhorst te Spankeren, Tuinhistorisch onderzoek en waardestelling 19 november 2018, Stichting In Arcadië

Vanaf 2016 wordt gewerkt aan herstel en versterking van de parkaanleg in landschapsstijl. Er zijn verschillende maatregelen uitgevoerd. Zo is de gracht gedeeltelijk verbreed tot vijverpartij. De ruimte rond het huis is royaler vormgegeven en gemarkeerd door beukenhagen. De zichtassen ten zuiden en ten noorden van het huis zijn geaccentueerd door middel van hagen en door het verwijderen van bomen. In de as van de oprijlaan is een rhododendrongroep geplant als blikvanger en als camouflage van de daarachter gelegen agrarische opstallen. Recent is begonnen met herplant van de oprijlaan. Het is de wens om in de toekomst de oorspronkelijke laan tot aan de beek te herstellen en alle schuren, met uitzondering van de garage van architect Knuttel, te slopen en de opslagterreinen te verwijderen. Er wordt momenteel een visie opgesteld voor rood voor rood en herstel van de laanbeplanting. De initiatiefnemer is hiervan op de hoogte. In het ontwerp voor de nieuwe potstal is tevens nieuwe opslagruimte voorzien, waardoor de opslag in de schuren van het landgoed in de toekomst niet meer nodig is.

Situatie

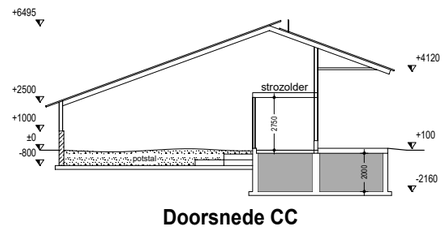

hart van het erf, rechts komt de nieuwe stal

locatie van nieuwe stal

schuren op terrein de Bockhorst (de Beukenlaan)

zicht op bedrijf vanaf de Bockhorstweg (zuidwesten)

Doorsnede CC

westzijde

ontwerp nieuwe potstal (Pit bouwadvies)

entree erf aan de Bockhorstweg

zicht over erf van noord naar zuid

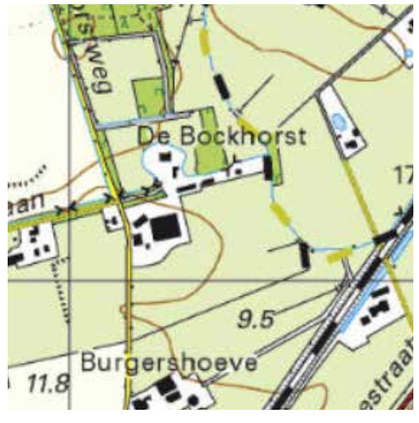
zicht vanaf de Beukenlaan op landgoed richting het erf

van links naar rechts: ontwikkeling erf van 1920, 1950, 1975, 2008 tot 2021 (bron topotijdreis.nl)

Bockhorstweg 10 Spankeren

Huidige situatie

1:1.000 (A3)

Bockhorstweg 10 Spankeren

Toekomstige situatie

1:1.000 (A3)

Plantoelichting

De nieuwe stal wordt in het verlengde en zo dicht mogelijk op de bestaande stal geplaatst. Hierdoor wordt het principe van het compacte erf gerespecteerd en blijft de zichtlijn vanaf het hoofdhuis van de Bockhorst behouden. De dakvorm is die van een kapschuur waarbij de lage zijde naar het zuiden is gericht. Hierdoor ontstaat er een logisch vervolg op de dakvormen van de bestaande schuren.

Voorgesteld wordt om het erf te verruimen naar het zuiden toe. Hierbij wordt de lijn van de huidige tuingrens aangehouden en recht doorgetrokken naar achteren (lijn vrijwel haaks op de Bockhorstweg). Hierdoor ontstaat er enige ruimte ten zuiden van de nieuwe stal voor opslag en eventuele benodigde aanpassing of beperkte uitbreiding in de toekomst.

Op de nieuwe erfgrens is aan de zuidzijde een struweelhaag gewenst. Anders dan de hagen rond de tuin, die geschoren zijn, is dit een tot een hoogte van max. 3 m vrijuit groeiende, gemengde haag met inheemse soorten (meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos en wilde liguster). Hierdoor ontstaat er een natuurlijke overgang van de tuin naar het landschap. De haag vormt een groene plint langs het erf waardoor het zicht op het erf rond de nieuwbouw vanaf de Bockhorstweg afgeschermd wordt.

Langs de noordgrens van het erf is de struweelrand langs de greppel aangetast door recente werkzaamheden op het erf (aanleg nieuwe sleufsilo's en kuilplaten). Om de wanden van de sleufsilo's vanaf de oprijlaan van de Bockhorst aan het zicht te onttrekken is herstel van deze struweelrand noodzakelijk. Voorgestelde soorten zijn inheems en schaduw verdragend (wegedoorn, liguster en kardinaalsmuts). De voorgestelde beplantingen dragen bij aan versterking van de biodiversiteit en bieden een biotoop voor vogels en kleine zoogdieren.

Tot slot bestaat de landschappelijke inpassing ook uit het mogelijk maken van verder herstel van de aanleg van landgoed de Bockhorst (specifiek het doortrekken van de laanbeplanting van de Beukenlaan tot aan de beek), door het gebruik van de schuren en mestopslagplaats in de nabije toekomst te beëindigen en deze binnen het eigen erf onder te brengen. Hierover is reeds overleg geweest en dit zal ook in goed overleg met de Bockhorst plaatsvinden. Op het moment dat er geen gebruik meer wordt gemaakt van voorzieningen bij de Bockhorst dient het verharde kavelpad mogelijk doorgetrokken te worden tot aan het verbindingspad naar de noordelijk gelegen graslanden, zodat er ook geen gebruik meer hoeft te worden gemaakt van de laan van de Bockhorst.

Bijlage 3 QuickScan soortenbescherming

Bijlage 4 Samenvatting ingevulde watertoets

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit#
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (Primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	~~Ja~~/Nee	1
	2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	~~Ja~~/Nee	2
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan $1m^3$/uur?	~~Ja~~/Nee	2
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	~~Ja~~/Nee	1
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap?	~~Ja~~/Nee	1
Wateroverlast (oppervlakte-water)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan $2500m^2$?	~~Ja~~/Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan $500m^2$?	~~Ja~~/Nee	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	~~Ja~~/Nee	1
	4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laaggelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	~~Ja~~/Nee	1
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	~~Ja~~/Nee	1
Grondwater-overlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	~~Ja~~/Nee	1
	2. Is in het plangebied sprake van kwel?	~~Ja~~/Nee	1
	3. Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren?	~~Ja~~/Nee	1
	4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	~~Ja~~/Nee	1
Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	~~Ja~~/Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Ja/~~Nee~~	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	~~Ja~~/Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	~~Ja~~/Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	~~Ja~~/Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	~~Ja~~/Nee	2
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	~~Ja~~/Nee	2
	3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	~~Ja~~/Nee	1
	4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	~~Ja~~/Nee	1
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied?	~~Ja~~/Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	~~Ja~~/Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	~~Ja~~/Nee	1